

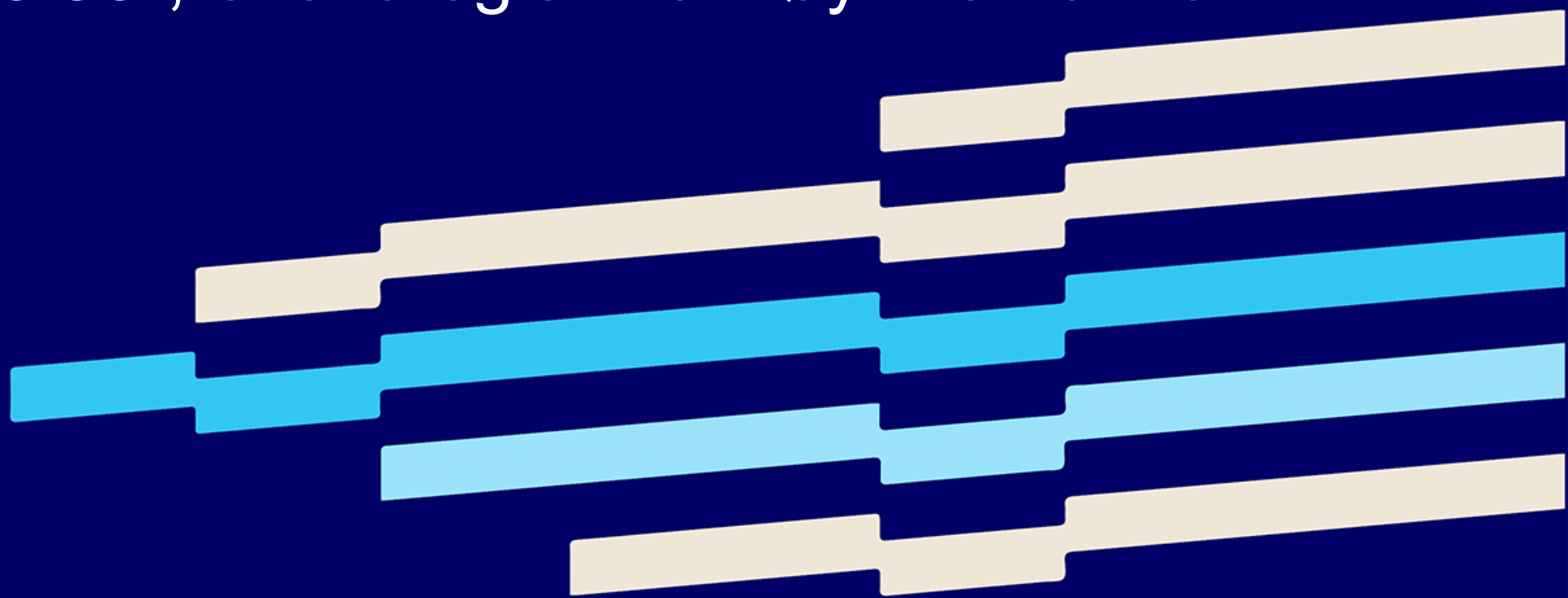


**Difi**

Direktoratet for  
forvaltning og ikt

# Follo og Østfold, seminar og grønne innkjøp Offentlige anskaffelser, et strategisk verktøy til å nå mål ...

—





Kommunal- og moderniseringsminister  
**Monica Mæland**

Øvrig politisk ledelse

Stortinget



Næringsminister  
**Torbjørn Røe Isaksen**

Øvrig politisk ledelse

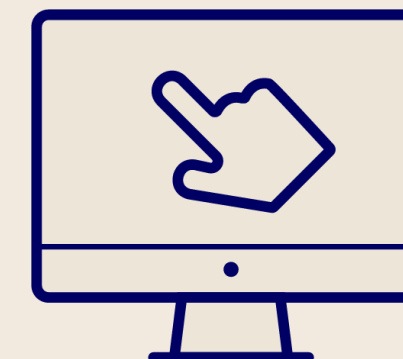
Kommunal- og  
moderniseringsdepartementet

Nærings- og  
fiskeridepartementet

**Arenaer**



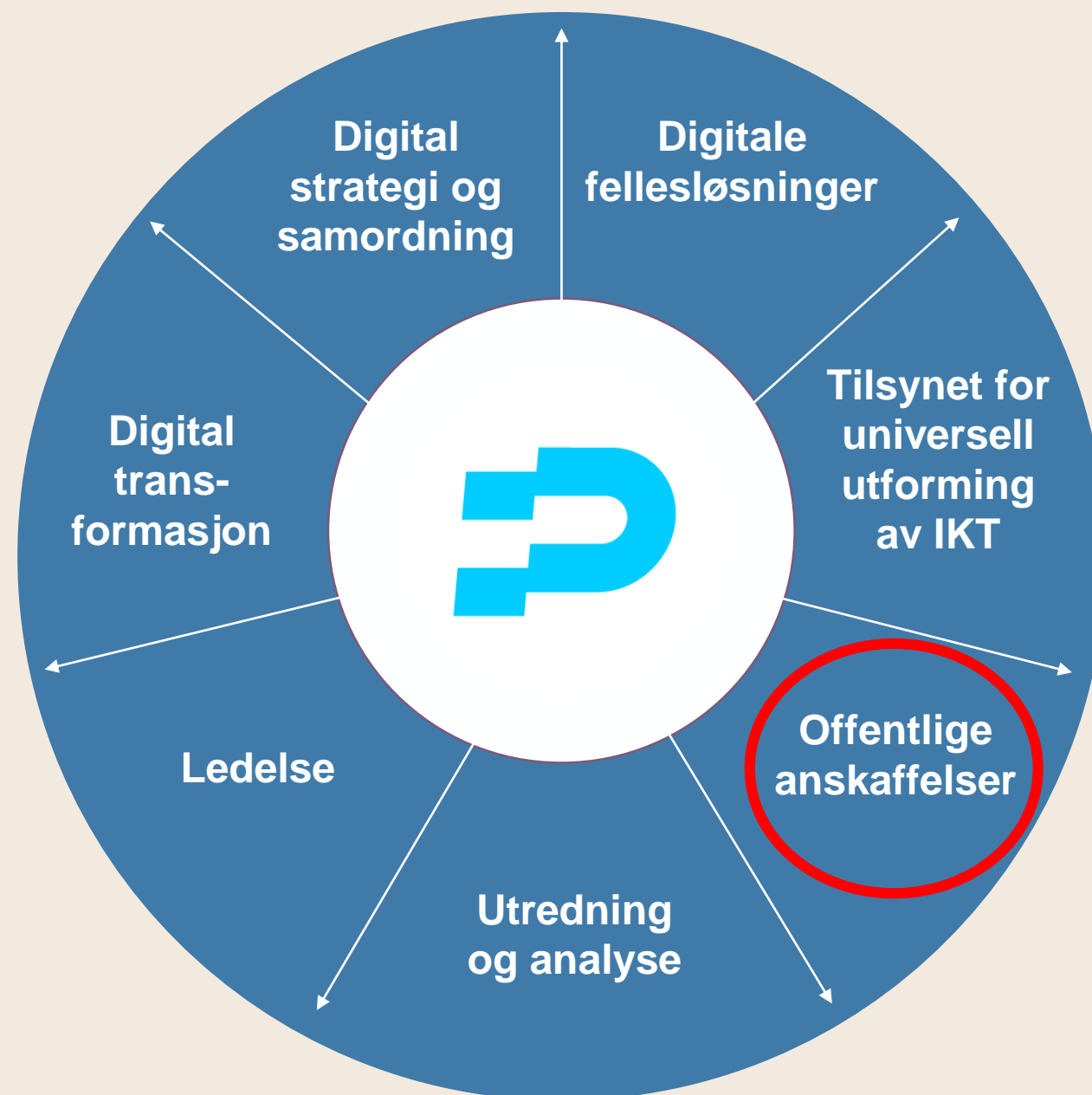
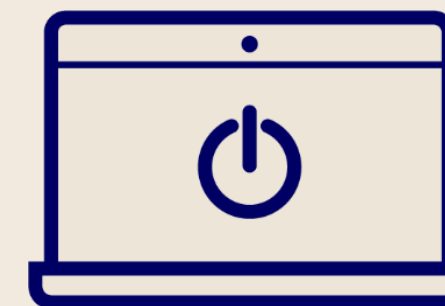
**Virkemidler**



**Sentrale  
samarbeidspartnere**



**Fellesløsninger**



Vi får omstilling til å skje i offentlig sektor

# Klimameldingen – nasjonal virkemiddelbruk

## Meld. St. 41

Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid



## Meld. St. 41

(2016–2017)

Melding til Stortinget

Klimastrategi for 2030  
– norsk omstilling i europeisk samarbeid



### 5.2.4.2 Offentlige anskaffelser

også oppfyllelse av EUs klimamål. I tråd med kravet i det nye anskaffelsesregelverket om å ta miljø- og klimahensyn forventer regjeringen at det offentliges forbruk og investeringer støtter opp om miljø- og klimapolitiske målsettinger. Det klimavennlige løsninger der det er relevant. Dette innebærer at oppdragsgivere må vurdere hvilke anskaffelser som utgjør en betydelig miljøbelastning slik at det er relevant å stille miljøkrav, og ha utarbeidet rutiner for hvordan disse anskaffelsene skal følges opp.



# Meld. St. 22

(2018–2019)

Melding til Stortinget

Smartere innkjøp – effektive  
og profesjonelle offentlige anskaffelser



# St.meld. nr. 36

(2008–2009)

Det gode innkjøp



§

Hva består anskaffelsesregelverket av?



Lov om offentlige anskaffelser

12 stk  
forskrifter!

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

## FOA § 4 - Grunnleggende prinsipper

*«Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet.»*

# Lov om offentlige anskaffelser [anskaffelsesloven]



Dato	LOV-1999-07-16-69
Departement	Nærings- og fiskeridepartementet
Publisert	Avd I 1999 Nr. 16
Sist endret	LOV-2016-12-16-103 fra 01.01.2017, LOV-2016-06-17-73 fra 01.01.2017

## § 1. Formål

Loven skal fremme **effektiv bruk av samfunnets ressurser**. Den skal også bidra til at det offentlige opptre med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.

## § 5. Miljø, menneskerettigheter og andre samfunns hensyn

Statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer **skal** innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å **redusere skadelig miljøpåvirkning, og fremme klimavennlige løsninger** der dette er relevant. Dette skal blant annet skje ved at oppdragsgiveren **tar hensyn til livssyklus kostnader**. Disse oppdragsgiverne skal også ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er en risiko for brudd på slike rettigheter. Departementet kan gi forskrift om det nærmere innholdet av bestemmelsen.

Oppdragsgiveren kan stille egnede krav og kriterier knyttet til ulike trinn i anskaffelsesprosessen, slik at offentlige kontrakter gjennomføres på en måte som fremmer hensyn til miljø, innovasjon, arbeidsforhold og sosiale forhold, forutsatt at kravene og kriteriene har tilknytning til leveransen.

Departementet kan i forskrift pålegge statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer å stille krav om begrensninger i antallet ledd i leverandørkjeden ved utførelsen av offentlige kontrakter i bransjer med særlige utfordringer knyttet til arbeidslivskriminalitet.

Oppdragsgiveren skal stille krav til universell utforming i offentlige kontrakter i samsvar med regler som fastsettes i forskrift.

0 Endret ved lov 13 jan 2017 nr. 2 (ikr. 14 feb 2017).



## Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften)

Dato	FOR-2016-08-12-974
Departement	Nærings- og fiskeridepartementet
Publisert	I 2016 hefte 11
Ikrafttredelse	01.01.2017
Sist endret	FOR-2017-04-20-484 fra 01.05.2017



### § 7-9. Minimering av miljøbelastning

Oppdragsgiveren skal legge vekt på å minimere miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger ved sine anskaffelser og kan stille miljøkrav og kriterier i alle trinn av anskaffelsesprosessen der det er relevant og knyttet til leveransen. Der miljø brukes som tildelingskriterium, bør det som hovedregel vektes minimum 30 prosent.

0 Tilføyd ved forskrift 20 april 2017 nr. 484 (i kraft 1 mai 2017).

### § 8-5. Kravspesifikasjoner

(1) Kravspesifikasjonene skal angi kravene som stilles til egenskapene til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som oppdragsgiveren skal anskaffe.

(2) Kravene skal ha tilknytning til leveransen og stå i forhold til anskaffelsens formål og verdi. De kan vise til alle sider av og trinn i livssyklusen til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som kontrakten gjelder.

(3) Kravene kan ikke vise til bestemte fabrikater, prosesser, varemerker, patenter eller typer, eller en bestemt opprinnelse eller produksjon som fører til at visse leverandører eller produkter favoriseres eller utelukkes. En slik henvisning er likevel tillatt dersom

a) det er nødvendig ut fra anskaffelsens formål, eller

b) det ikke er mulig for oppdragsgiveren å beskrive anskaffelsen tilstrekkelig presist og forståelig på en annen måte. Henvisningen skal følges av uttrykket «eller tilsvarende».



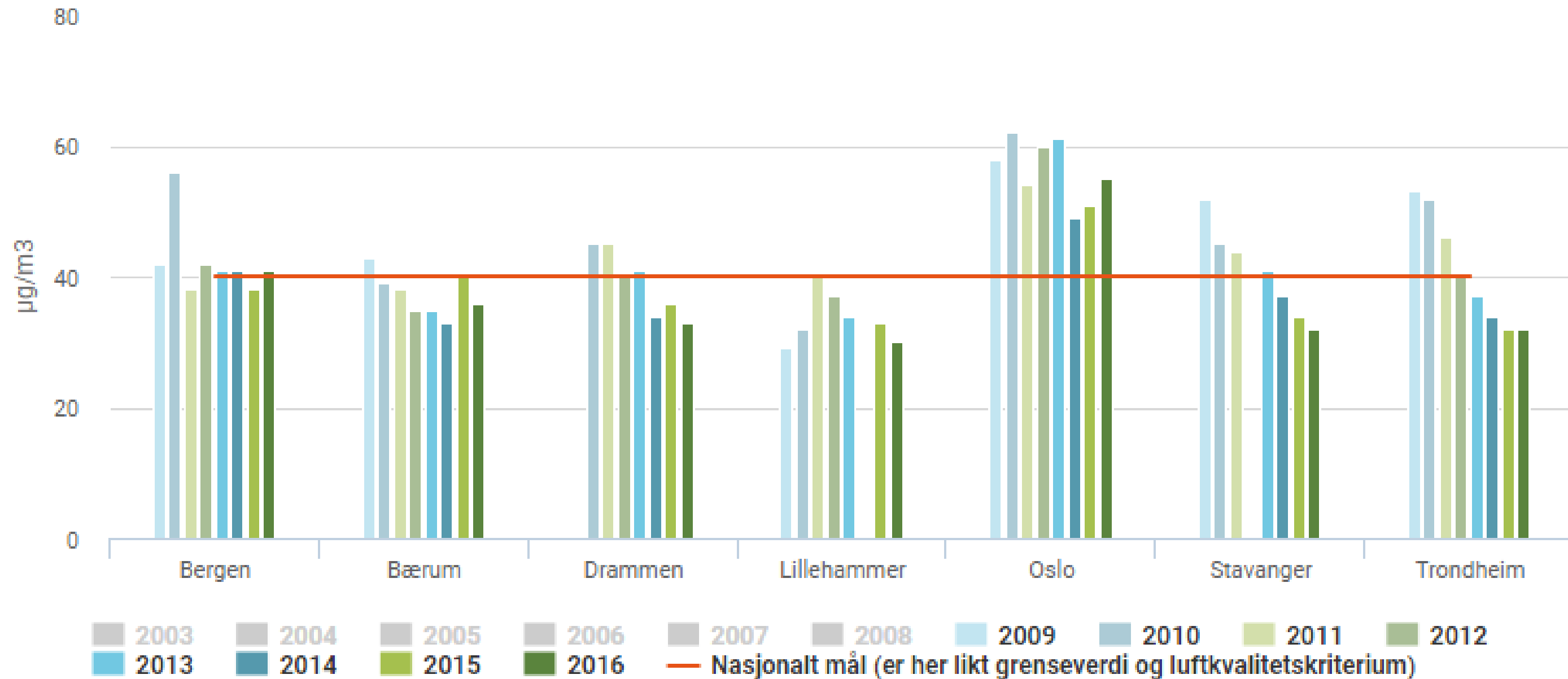
# SDGs as unifying agenda, enabling measurement of progress

- Agreed upon by 193 UN members in 2015
- Bold and ambitious guiding posts for action
- 17 SDGs, 169 targets, 232 indicators – complex, but allowing comparison across countries
- Around the world, governments both national & local, private sector & civil society are embracing goals and aligning activities to SDGs
- Regional and sub-regional frameworks can facilitate the effective translation of sustainable development policies into concrete action at national level

## SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS



# Årsmiddelkonsentrasjon av nitrogendioksid i byer



Kilde: Sentral database for lokal luftkvalitet (SDB) Lisens: Norsk Lisens for Offentlige Data (NLOD)



## Stabilt klimafotavtrykk fra offentlige anskaffelser

Klimafotavtrykket til offentlige anskaffelser ligger på cirka 11 millioner tonn CO2 i året. Det går frem av en ny rapport Asplan Viak og Oslo Economics har utarbeidet på oppdrag fra Difi.

Publisert: 09. Apr 2019, Sist endret: 09. Apr 2019

Klimafotavtrykket tilsvarer mer enn utslippet fra all veitrafikk i Norge. Tallene viser samtidig at klimafotavtrykket har holdt seg stabilt siden 2009, til tross for at innkjøpet har økt hvert år.

I 2017 stod offentlige anskaffelser for 16 prosent av Norges totale klimafotavtrykk. Klimafotavtrykket av offentlige anskaffelser, som i 2017 var på 11,2 millioner tonn CO2-ekvivalenter, tilsvarer mer enn direkteutslippet fra all veitrafikk i Norge.

Kontakt oss

Nyhetsarkiv

Kurs, nettverk og samlinger >

Strategiske område

Anskaffelsesrådet

Standardiseringsprosjekt i regi av EU >

asplan viak

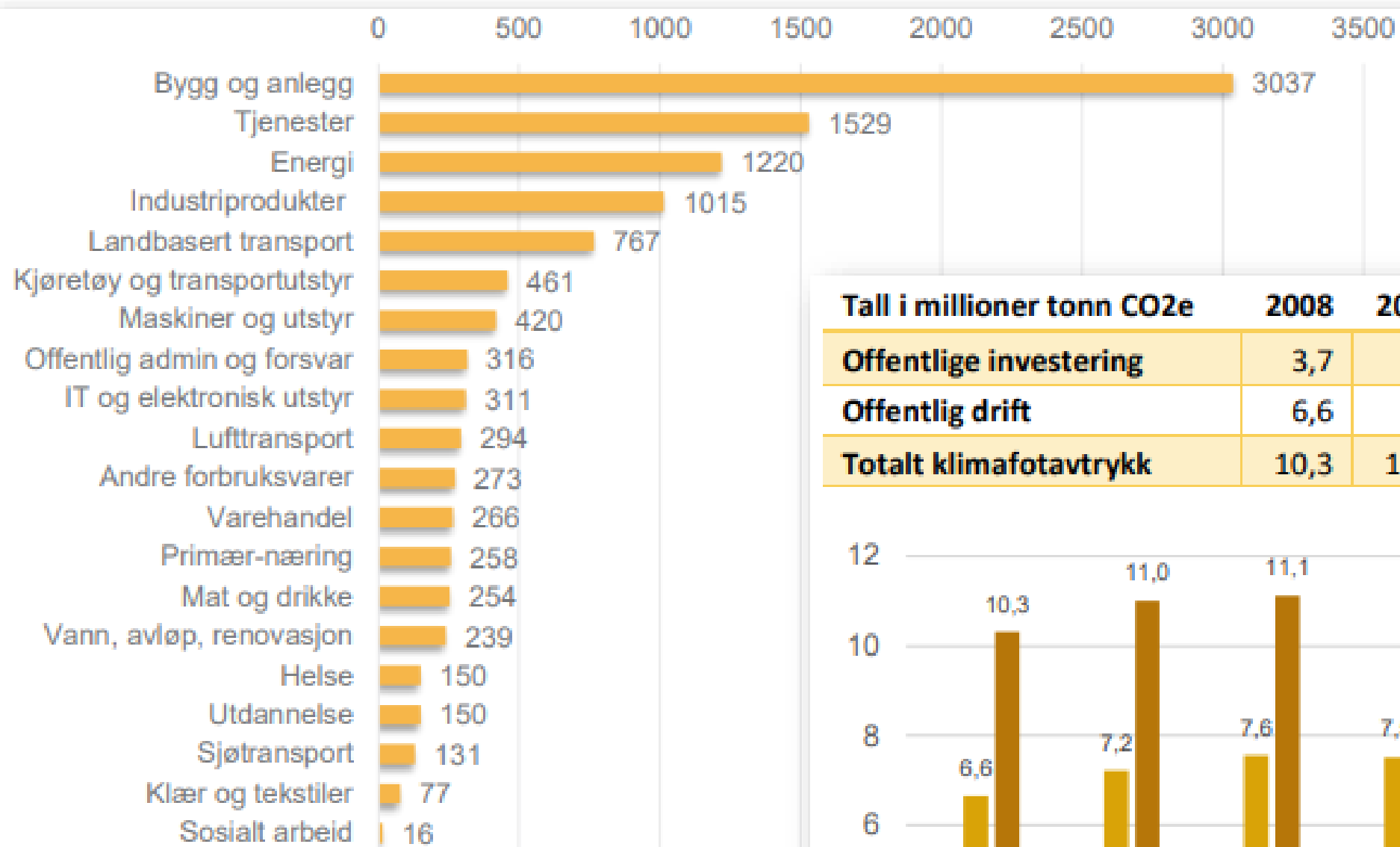


Direktoratet for forvaltning og IKT  
**PROSJEKTRAPPORT**  
**KLIMAFOTAVTRYKKET AV OFFENTLIGE**  
**ANSKAFFELSER**

Beregning av klimafotavtrykket av offentlige anskaffelser for årene 2008 til 2017.  
Rapport for Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi), utarbeidet av Asplan Viak og Oslo Economics

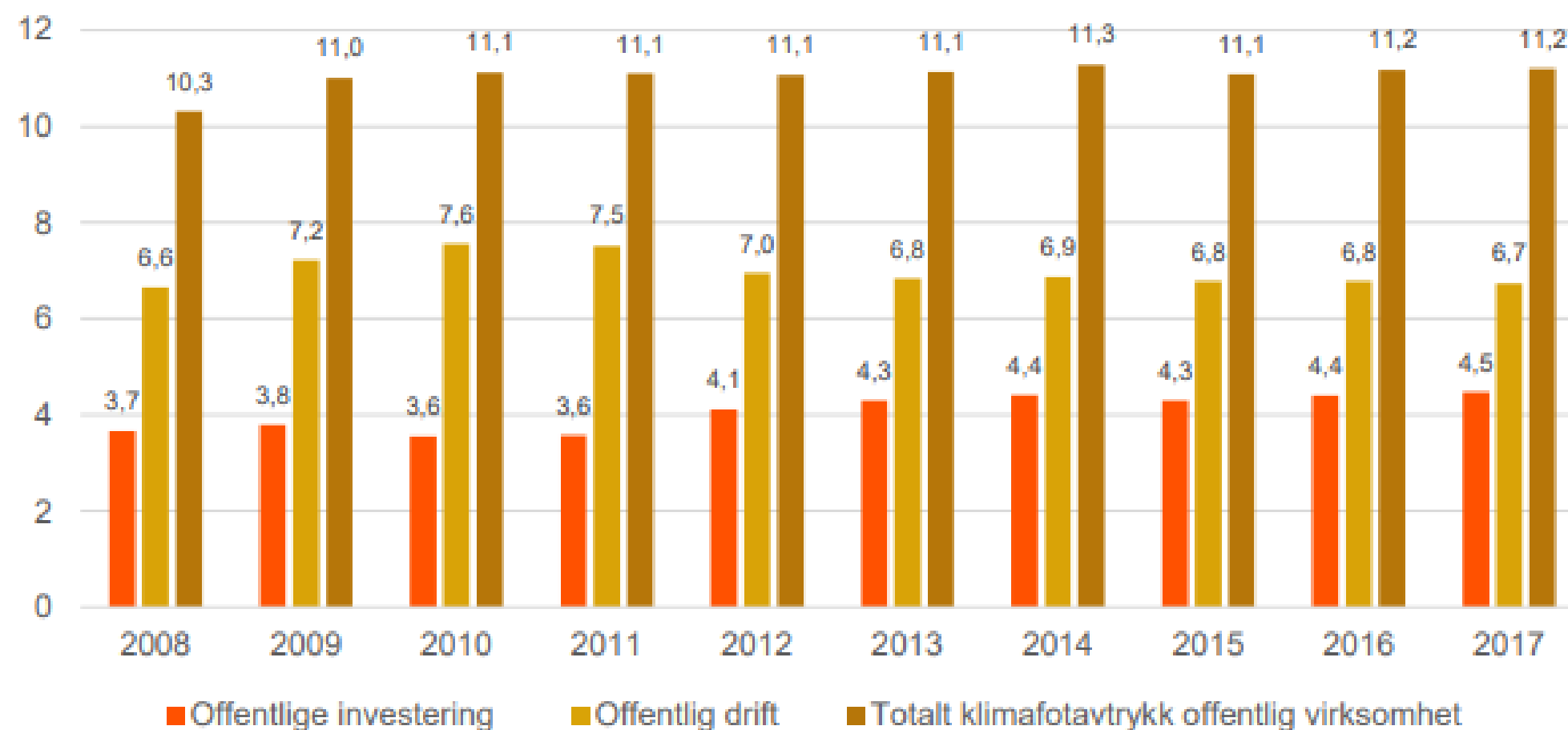
Dato: 04.03.2019  
Versjon: Endelig





Figur 2: Utslippene i ktCO<sub>2</sub>e per delkategori 2016

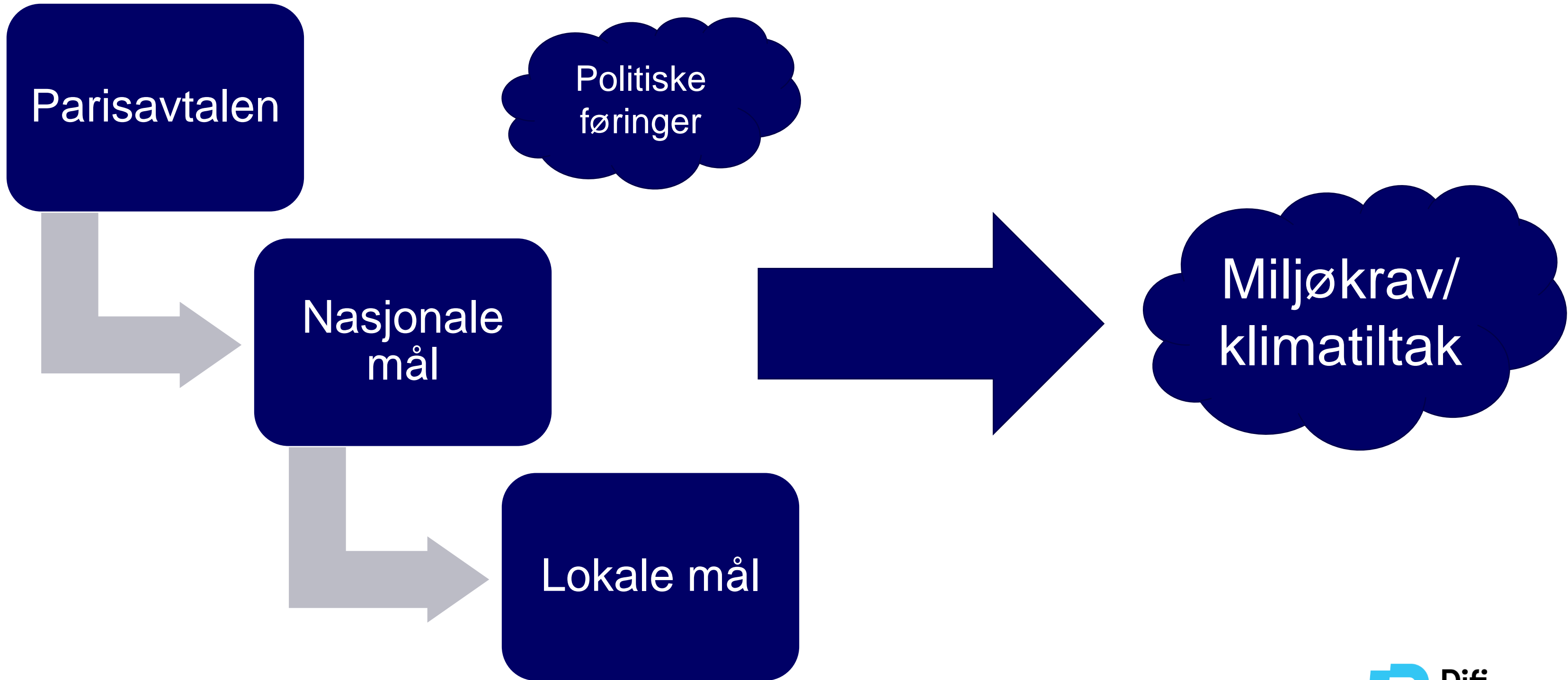
Tall i millioner tonn CO <sub>2</sub> e	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<b>Offentlige investering</b>	3,7	3,8	3,6	3,6	4,1	4,3	4,4	4,3	4,4	4,5
<b>Offentlig drift</b>	6,6	7,2	7,6	7,5	7,0	6,8	6,9	6,8	6,8	6,7
<b>Totalt klimafotavtrykk</b>	10,3	11,0	11,1	11,1	11,1	11,1	11,3	11,1	11,2	11,2



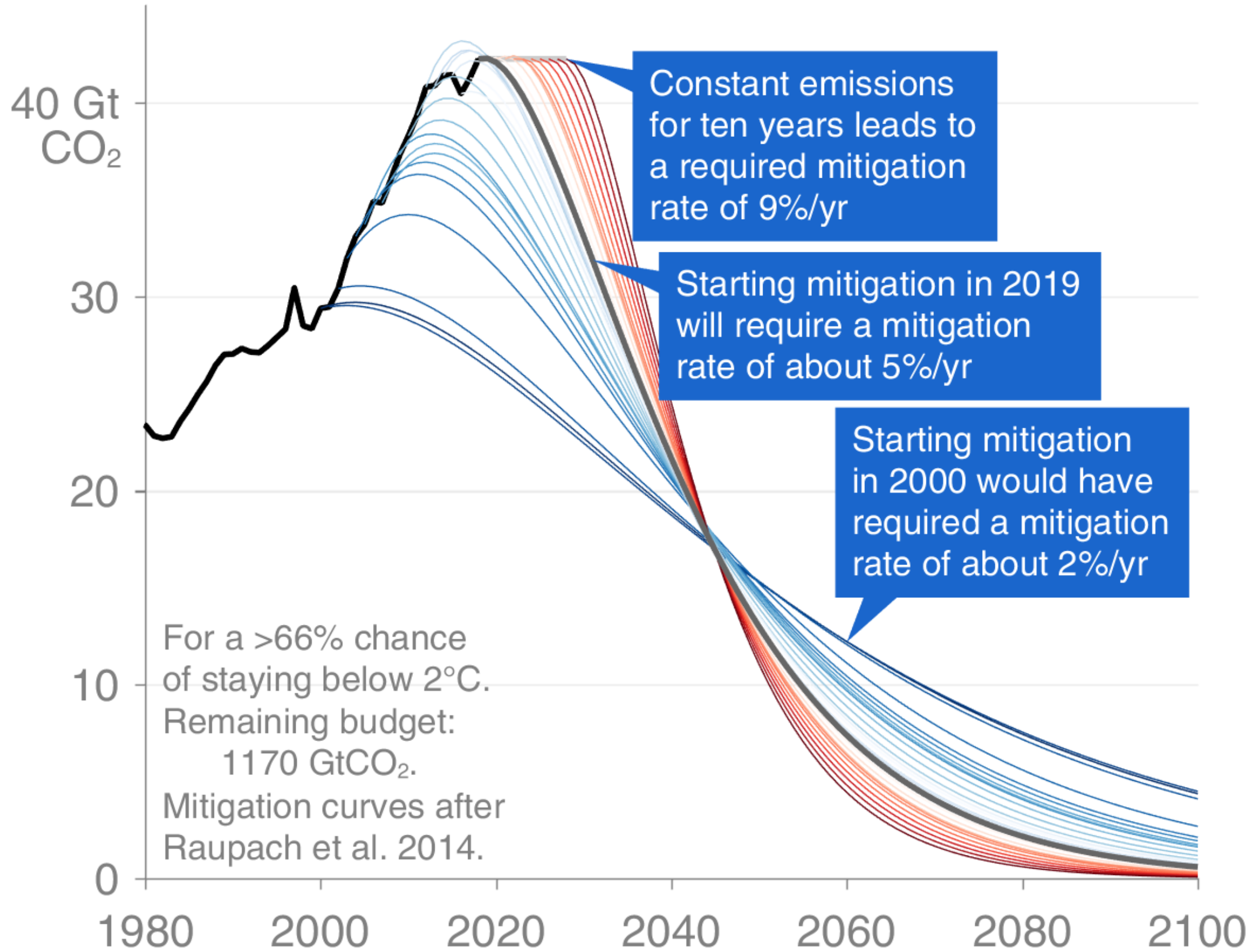
Tabell 3: Klimafotavtrykk offentlig virksomhet, fordelt på investeringer og drift, årene 2008-2017<sup>12</sup>



# Perspektiver

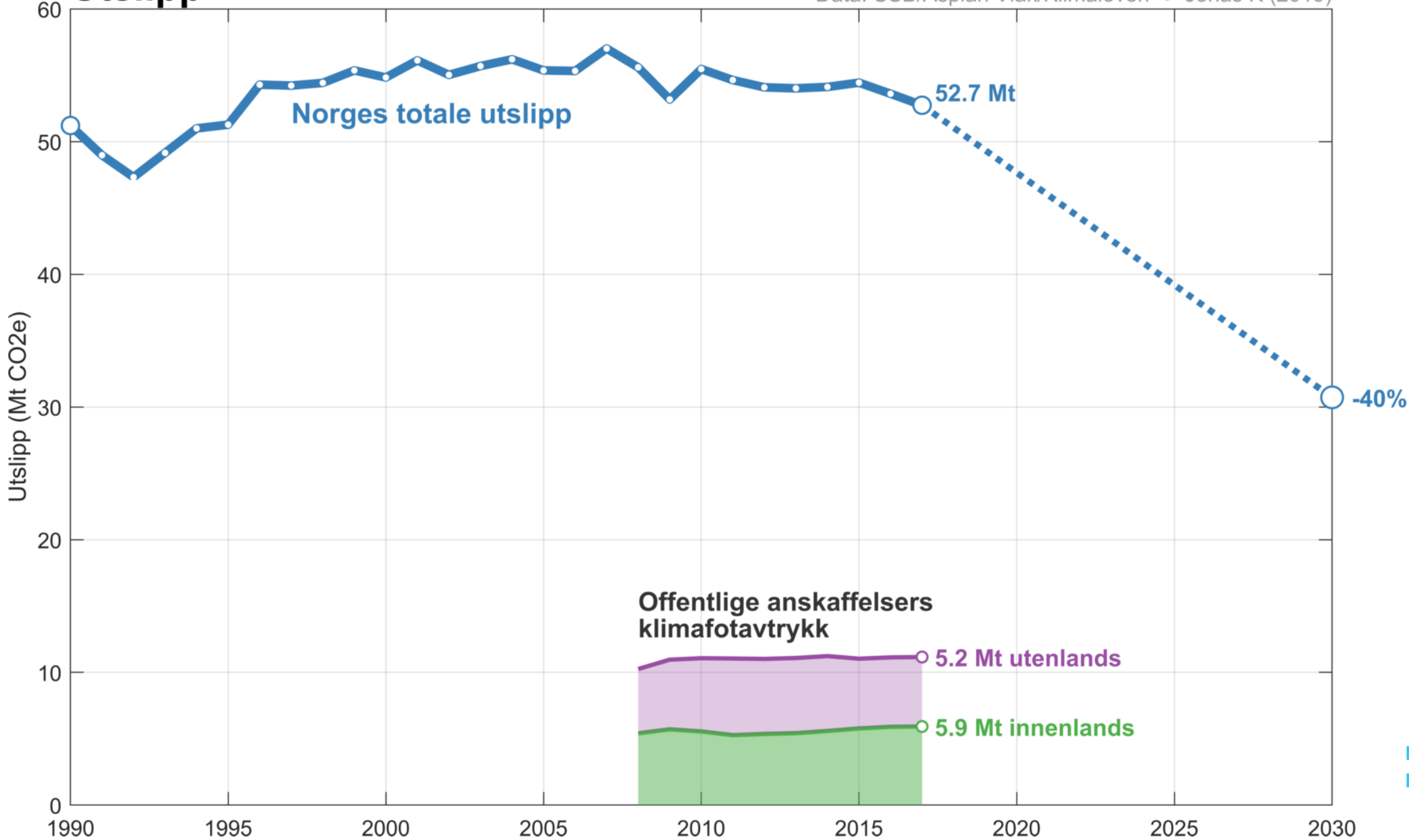


# CO<sub>2</sub> mitigation curves: 2°C

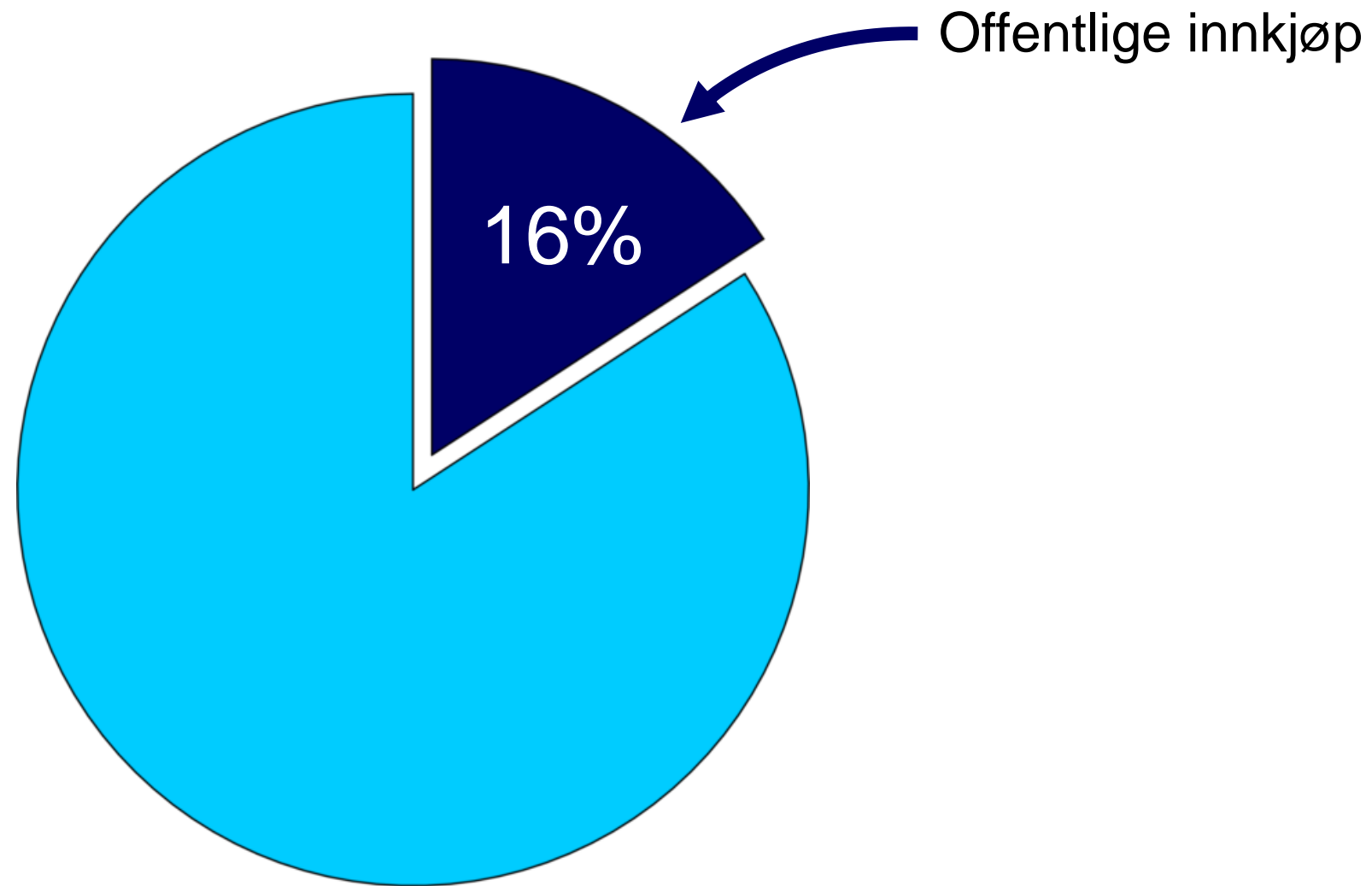


# Utslipp

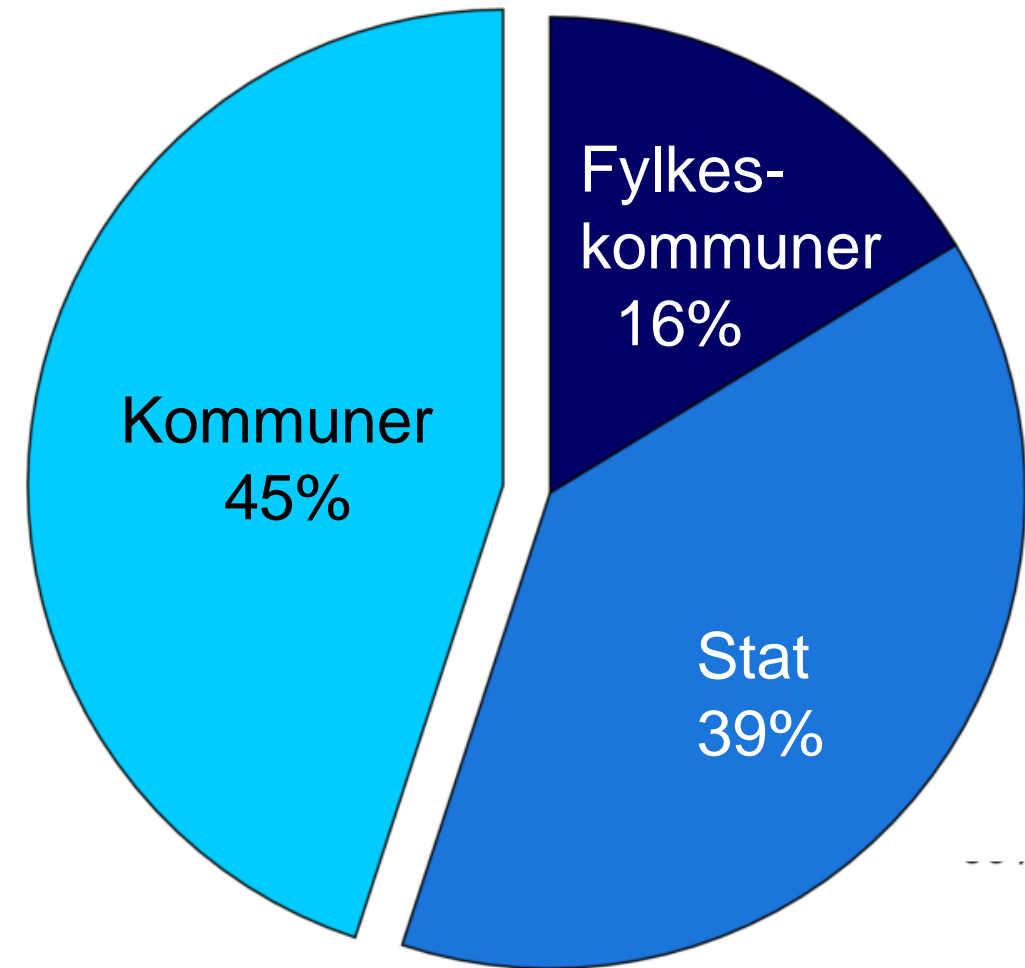
Data: SSB/Asplan Viak/Klimaloven • Jonas K (2019)



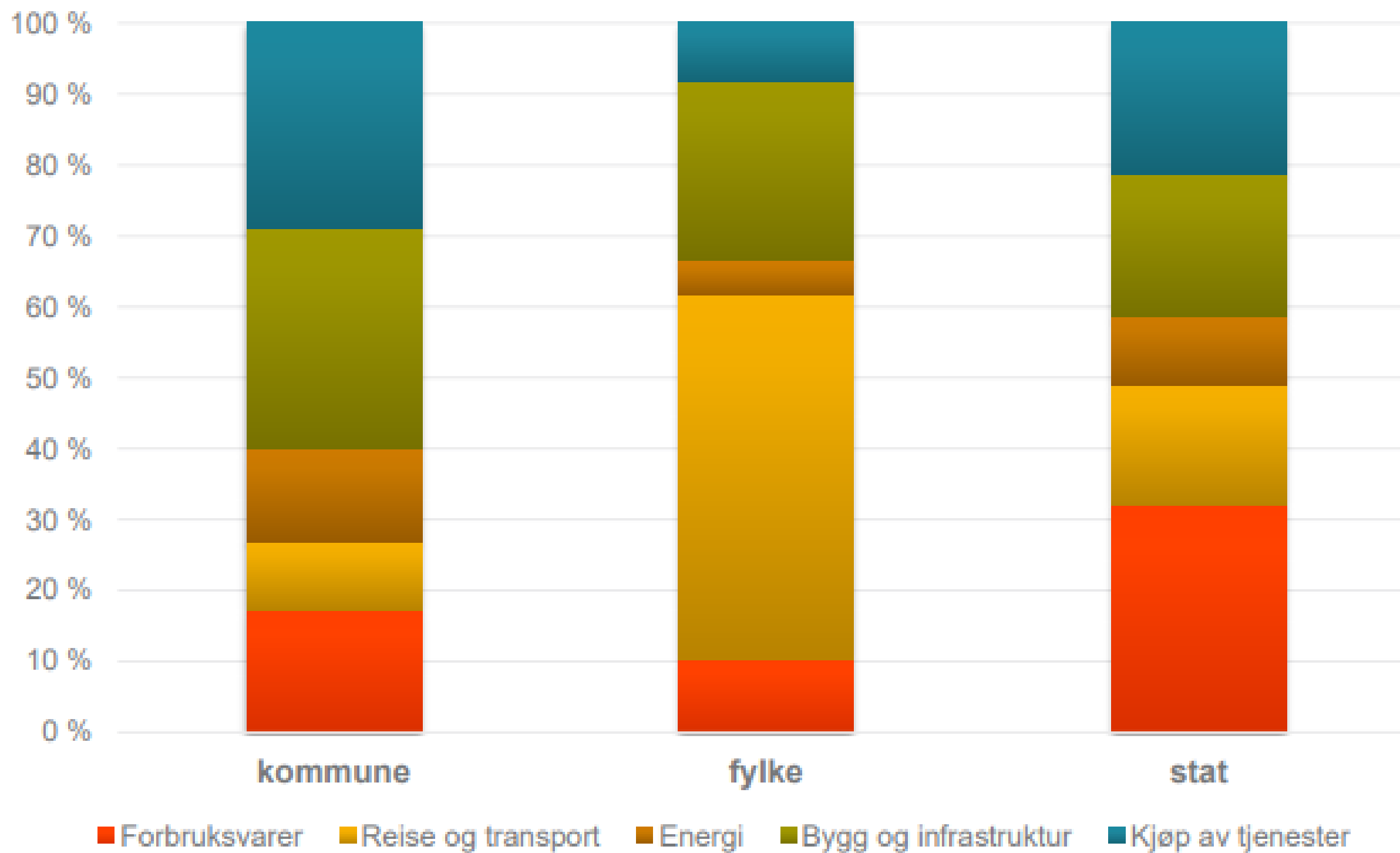
## Norges klimafotavtrykk



## Offentlige innkjøp



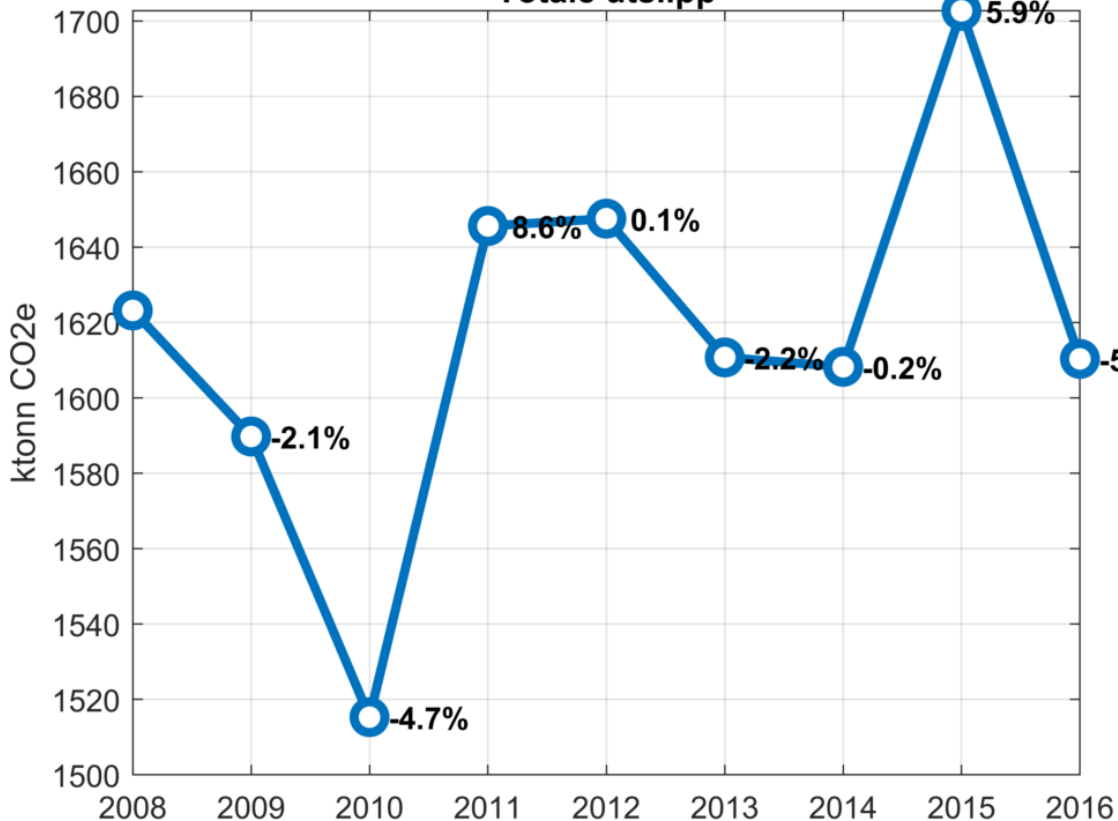




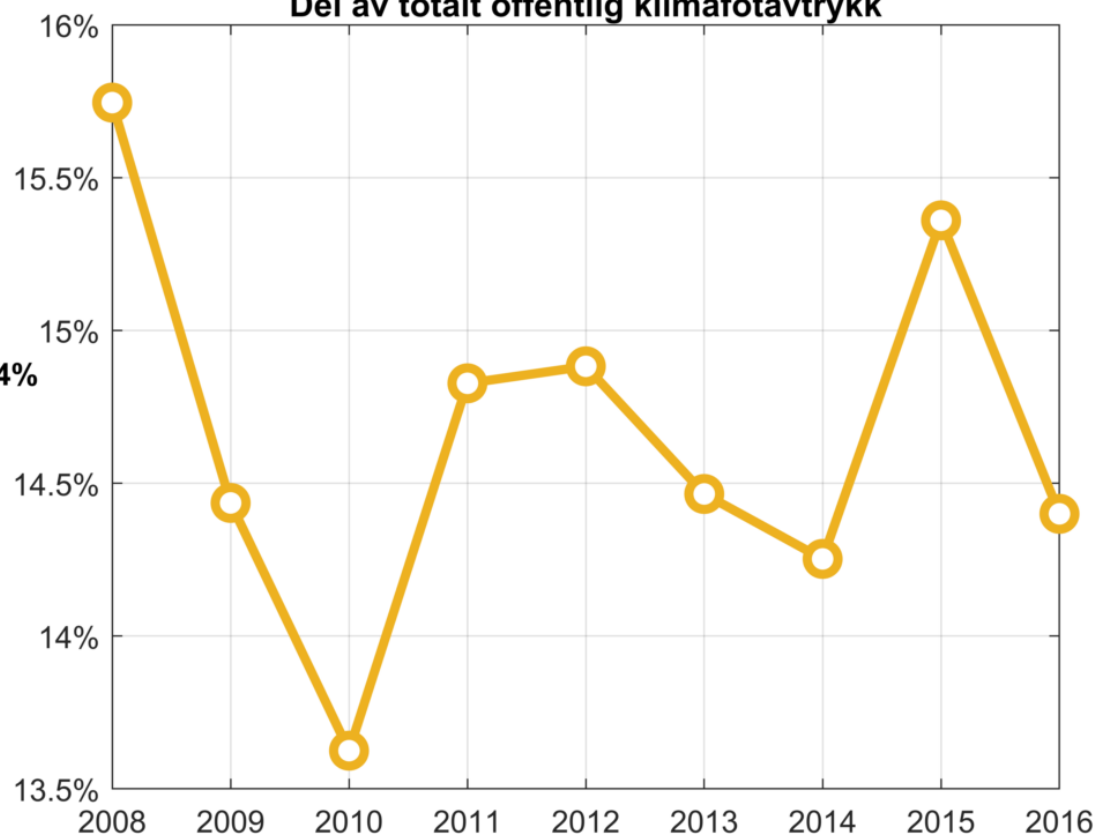
**Figur 12:** Sammenligning i strukturen av klimafotavtrykk mellom kommune, fylke og stat

# Transport

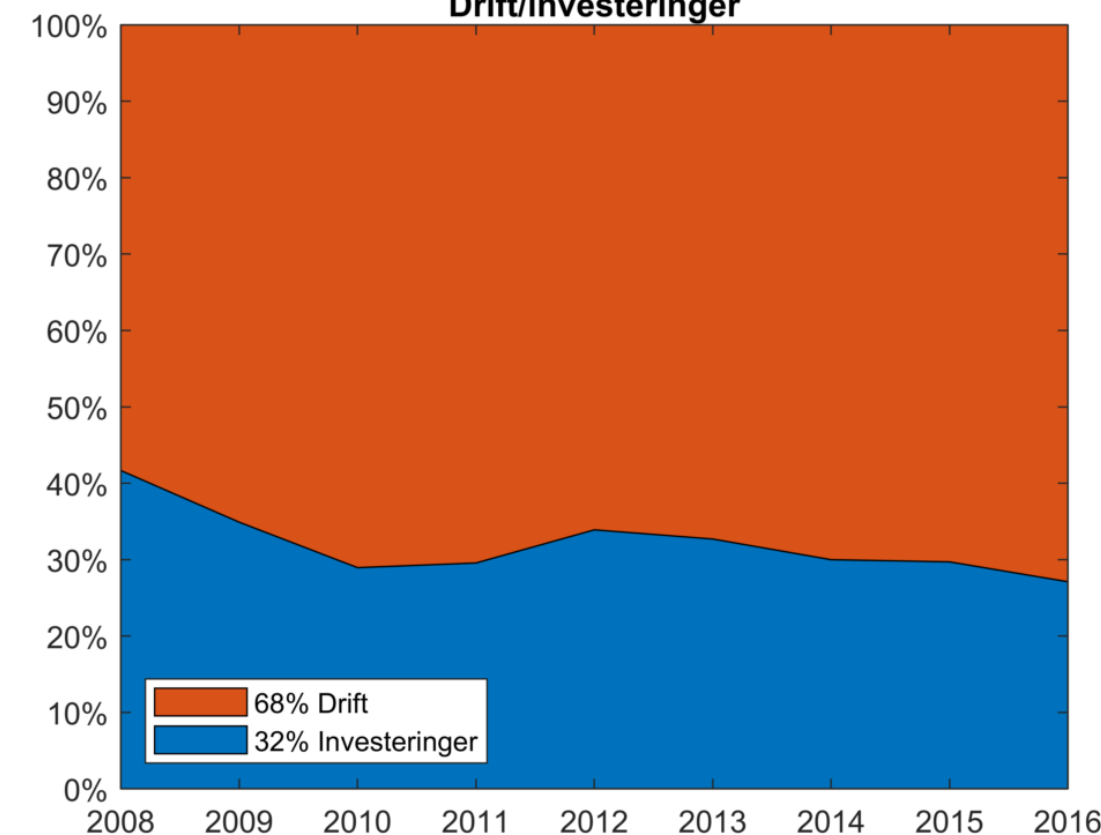
### Totale utslipp



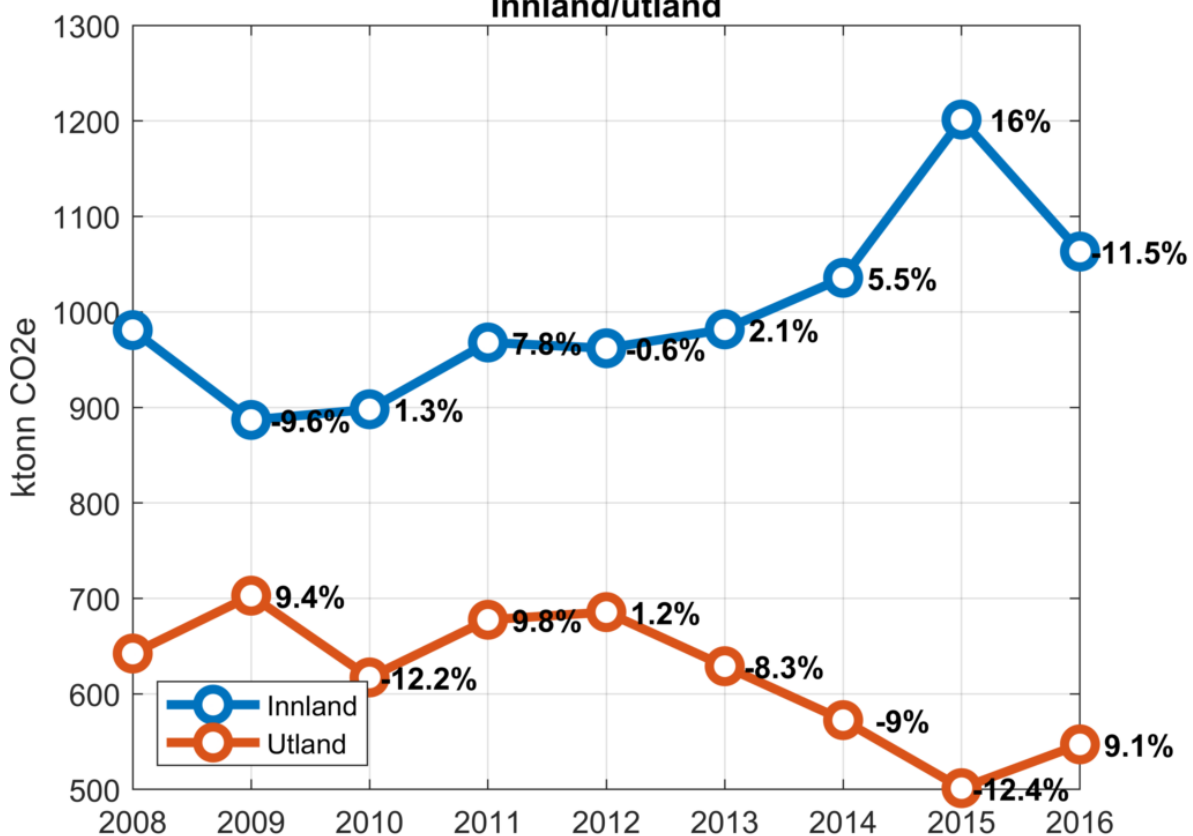
### Del av totalt offentlig klimafotavtrykk



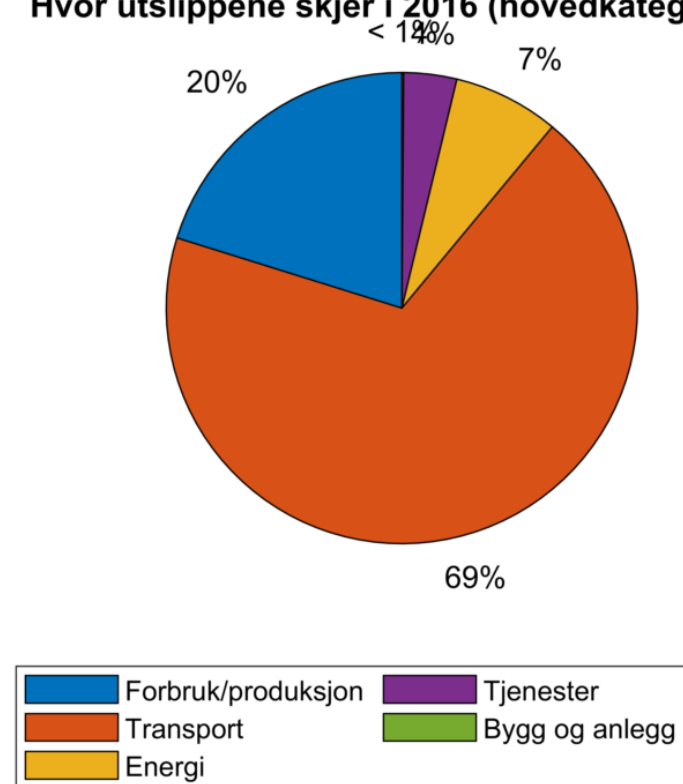
### Drift/investeringer



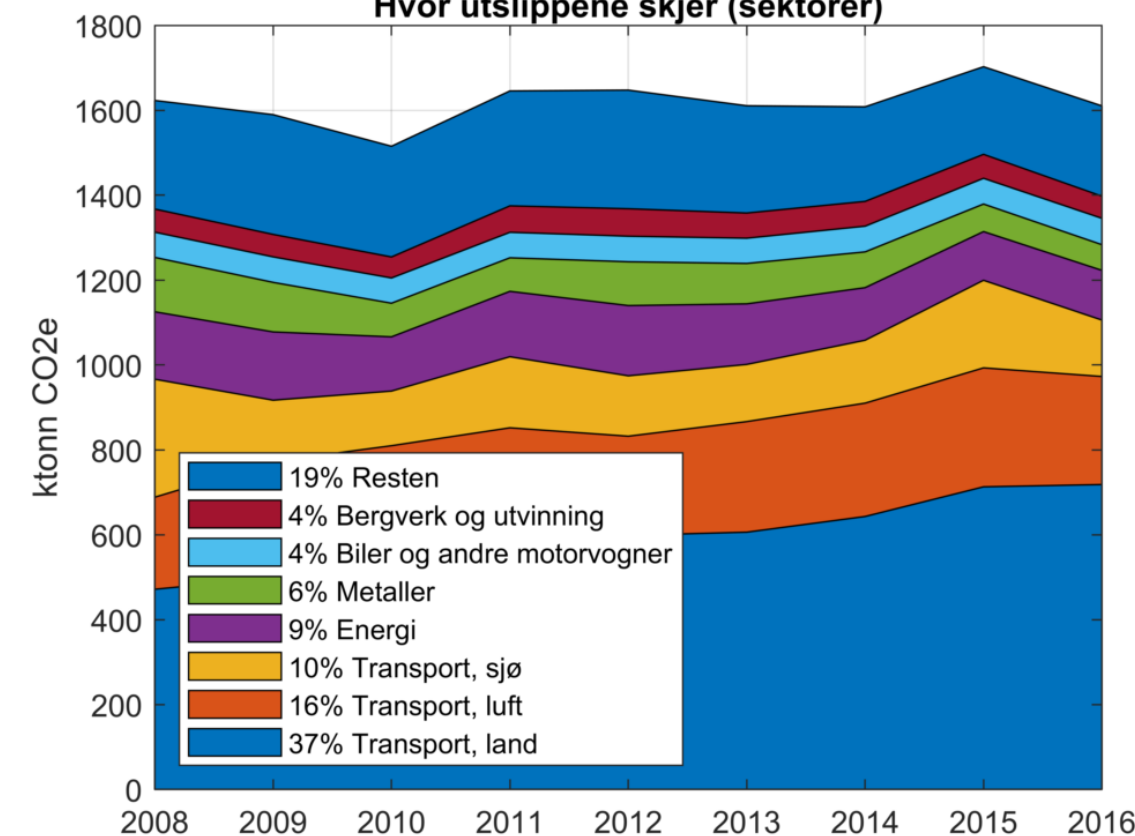
### Innland/utland



### Hvor utslippene skjer i 2016 (hovedkategorier)



### Hvor utslippene skjer (sektorer)



# Utslipp av klimagasser i kommuner og fylker

Statistikken viser utslipp av de tre klimagassene CO<sub>2</sub>, metan (CH<sub>4</sub>) og lystgass (N<sub>2</sub>O) for på ni sektorer i norske kommuner og fylker.



Ås

Søk på en kommune eller et fylke

- Oversikt
- Utslipp per gass
- Industri, olje og gass
- Energiforsyning
- Oppvarming
- Veitrafikk
- Sjøfart
- Luftfart
- Annen mobil forbrenning
- Jordbruk
- Avfall og avløp

Ås	3,7	71 161,4
Antall innbyggere: 19 288 Areal: 103 km <sup>2</sup>	Utslipp per innbygger i 2017 (tonn CO <sub>2</sub> -ekvivalenter)	Utslipp i 2017 (tonn CO <sub>2</sub> -ekvivalenter)

Oversikt  
Sektorfordelte utslipp per år

Ås

3,7

71 161,4

Antall innbyggere: 19 288  
Areal: 103 km<sup>2</sup>

Utslipp per innbygger i 2017  
(tonn CO<sub>2</sub>-ekvivalenter)

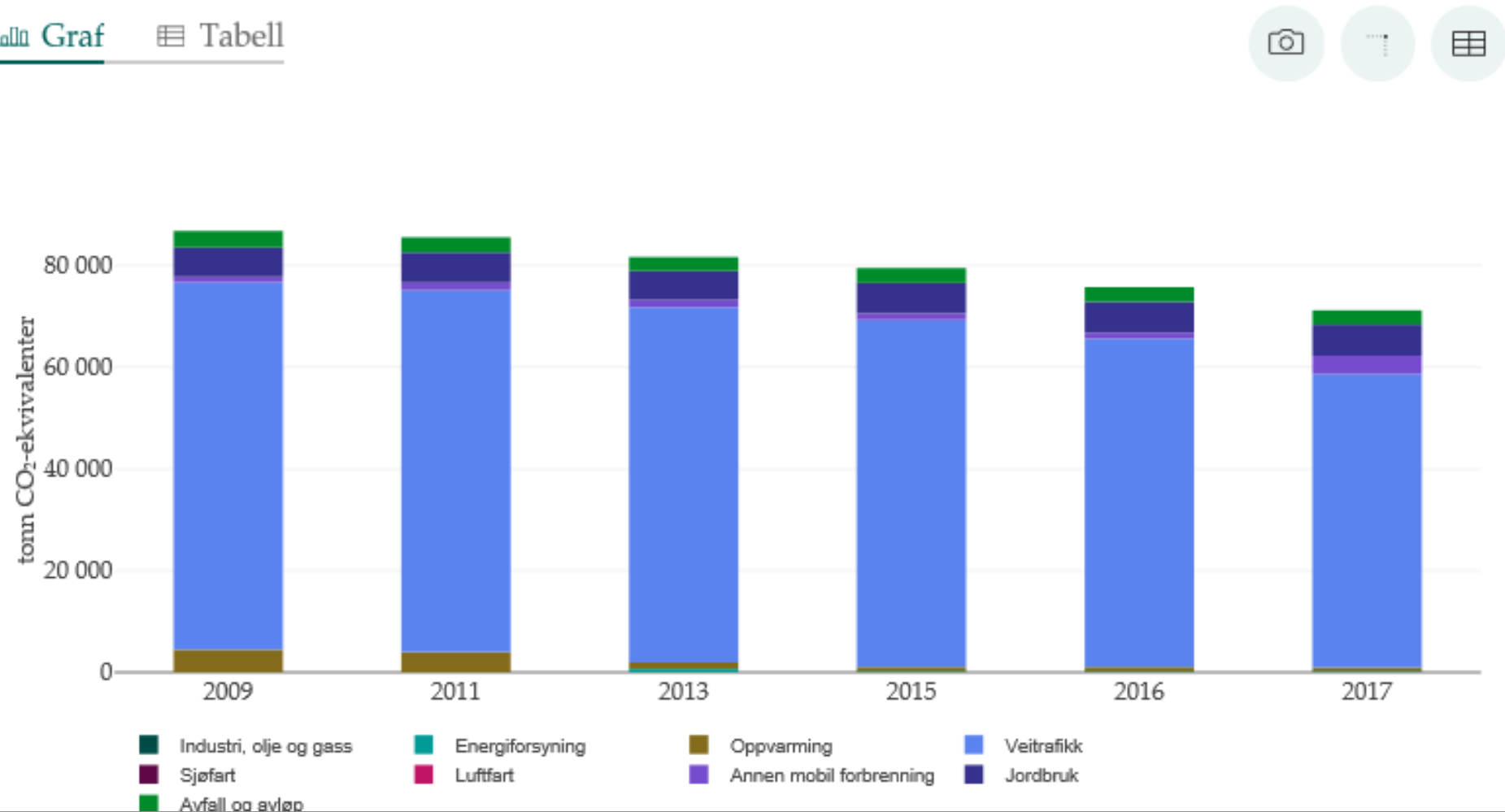
Utslipp i 2017 (tonn CO<sub>2</sub>-ekvivalenter)

Oversikt

## Sektorfordelte utslipp per år

Ås

Graf Tabell





Ski



2



62 733,8

Antall innbyggere: 30 698  
Areal: 166 km<sup>2</sup>

Utslipp per innbygger i 2017  
(tonn CO<sub>2</sub>-ekvivalenter)

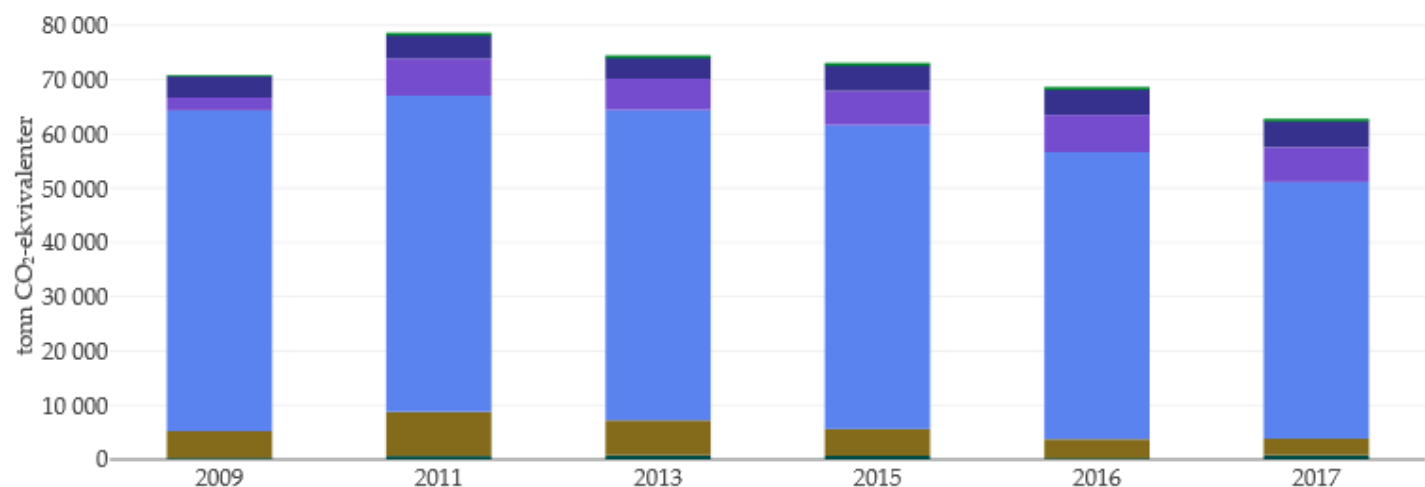
Utslipp i 2017 (tonn CO<sub>2</sub>-  
ekvivalenter)

Oversikt

### Sektorfordelte utslipp per år

Ski

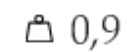
[Graf](#) [Tabell](#)



- Industri, olje og gass
- Sjøfart
- Avfall og avløp
- Energiforsyning
- Luffart
- Oppvarming
- Annen mobil forbrening
- Veitrafikk
- Jordbruk



Oppegård



0,9



24 383

Antall innbyggere: 26 988  
Areal: 37 km<sup>2</sup>

Utslipp per innbygger i 2017  
(tonn CO<sub>2</sub>-ekvivalenter)

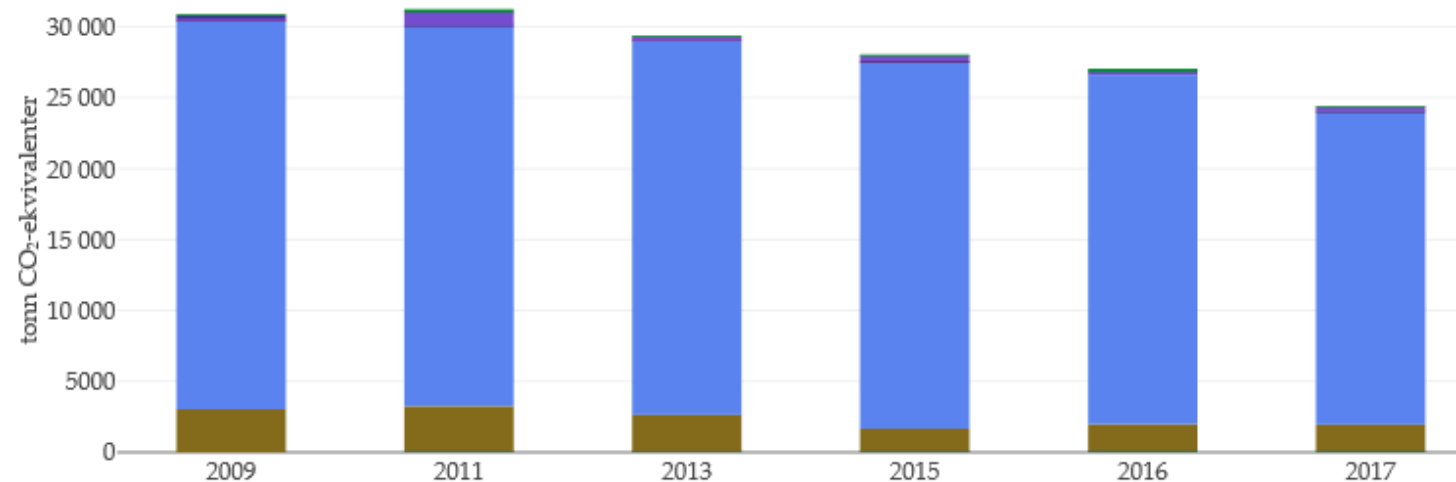
Utslipp i 2017 (tonn CO<sub>2</sub>-  
ekvivalenter)

Oversikt

### Sektorfordelte utslipp per år

Oppegård

[Graf](#) [Tabell](#)



- Industri, olje og gass
- Sjøfart
- Avfall og avløp
- Energiforsyning
- Luffart
- Oppvarming
- Annen mobil forbrening
- Veitrafikk
- Jordbruk



📍 Enebakk

🏠 2,1

🏠 23 105,4

Antall innbyggere: 10 927  
Areal: 233 km<sup>2</sup>

Utslipp per innbygger i 2017  
(tonn CO<sub>2</sub>-ekvivalenter)

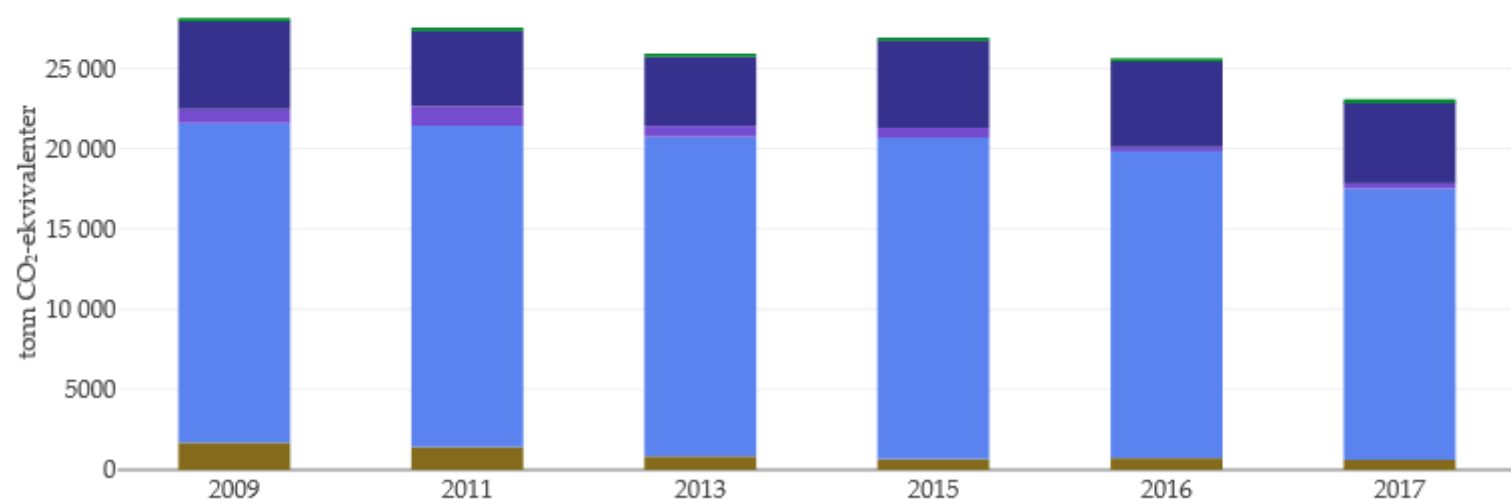
Utslipp i 2017 (tonn CO<sub>2</sub>-  
ekvivalenter)

Oversikt

### Sektorfordelte utslipp per år

Enebakk

[Graf](#) [Tabell](#)



Industri, olje og gass  
Sjøfart  
Avfall og avløp  
Energiforsyning  
Luffart  
Oppvarming  
Annen mobil forbrenning  
Veitrafikk  
Jordbruk

📍 Nesodden

🏠 1,4

🏠 25 920,9

Antall innbyggere: 18 869  
Areal: 61 km<sup>2</sup>

Utslipp per innbygger i 2017  
(tonn CO<sub>2</sub>-ekvivalenter)

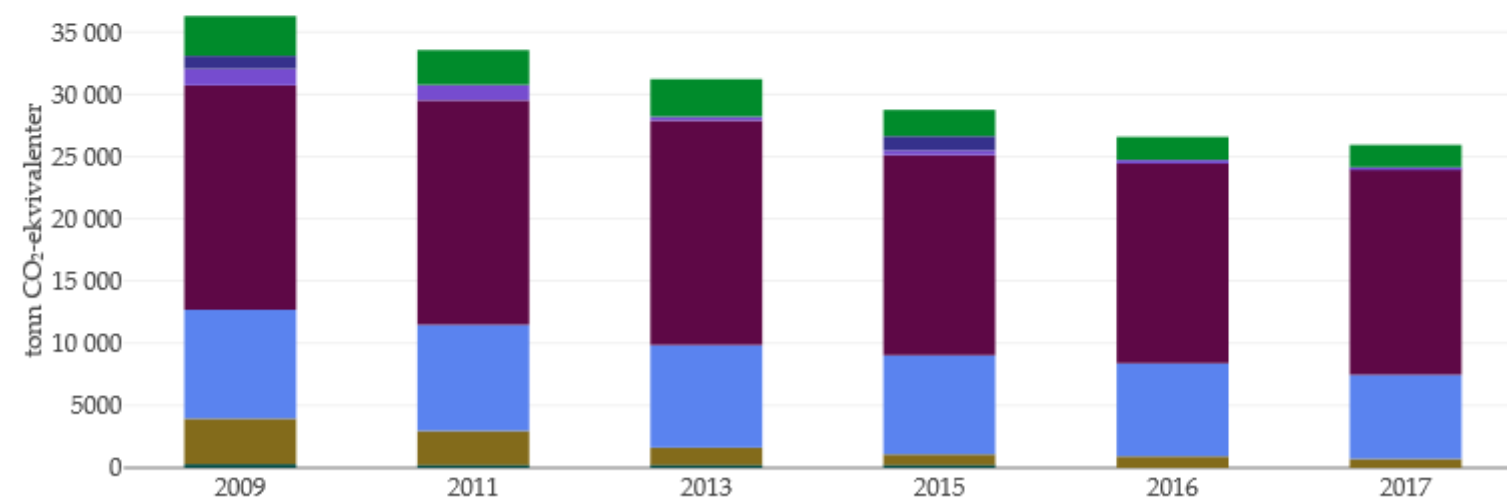
Utslipp i 2017 (tonn CO<sub>2</sub>-  
ekvivalenter)

Oversikt

### Sektorfordelte utslipp per år

Nesodden

[Graf](#) [Tabell](#)



Industri, olje og gass  
Sjøfart  
Avfall og avløp  
Energiforsyning  
Luffart  
Oppvarming  
Annen mobil forbrenning  
Veitrafikk  
Jordbruk

📍 Frogn

🏠 2,9

🏠 45 879,9

Antall innbyggere: 15 743  
Areal: 86 km<sup>2</sup>

Utslipp per innbygger i 2017  
(tonn CO<sub>2</sub>-ekvivalenter)

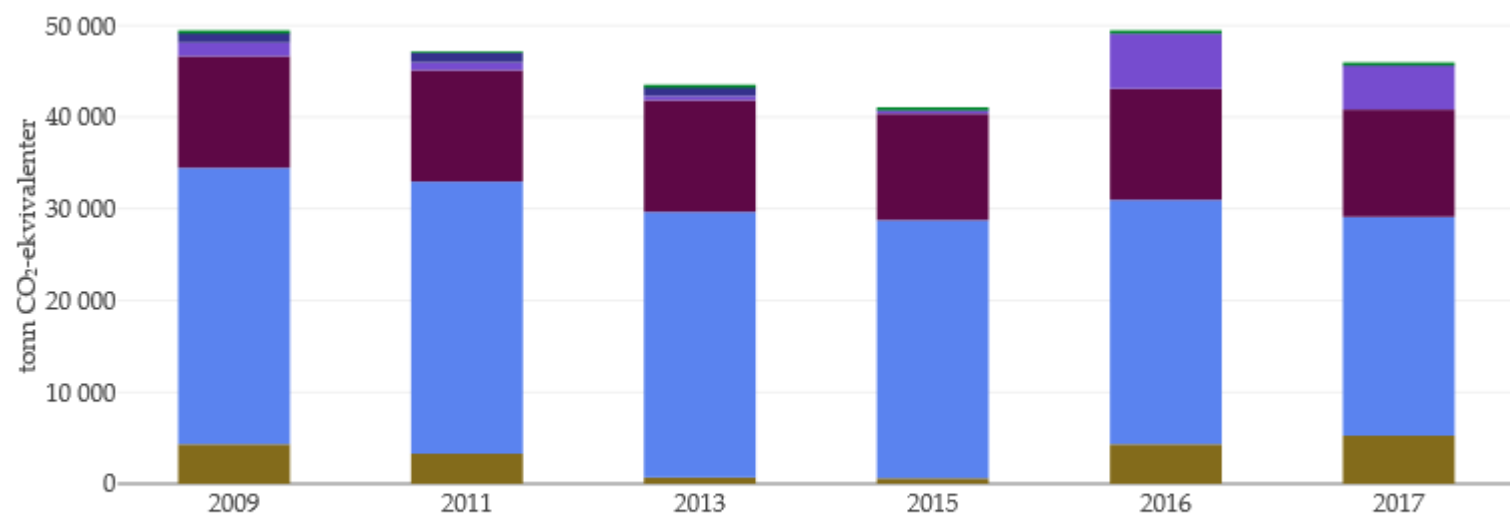
Utslipp i 2017 (tonn CO<sub>2</sub>-  
ekvivalenter)

Oversikt

### Sektorfordelte utslipp per år

Frogn

[Graf](#) [Tabell](#)



📍 Vestby

🏠 3,1

🏠 52 950,4

Antall innbyggere: 17 188  
Areal: 134 km<sup>2</sup>

Utslipp per innbygger i 2017  
(tonn CO<sub>2</sub>-ekvivalenter)

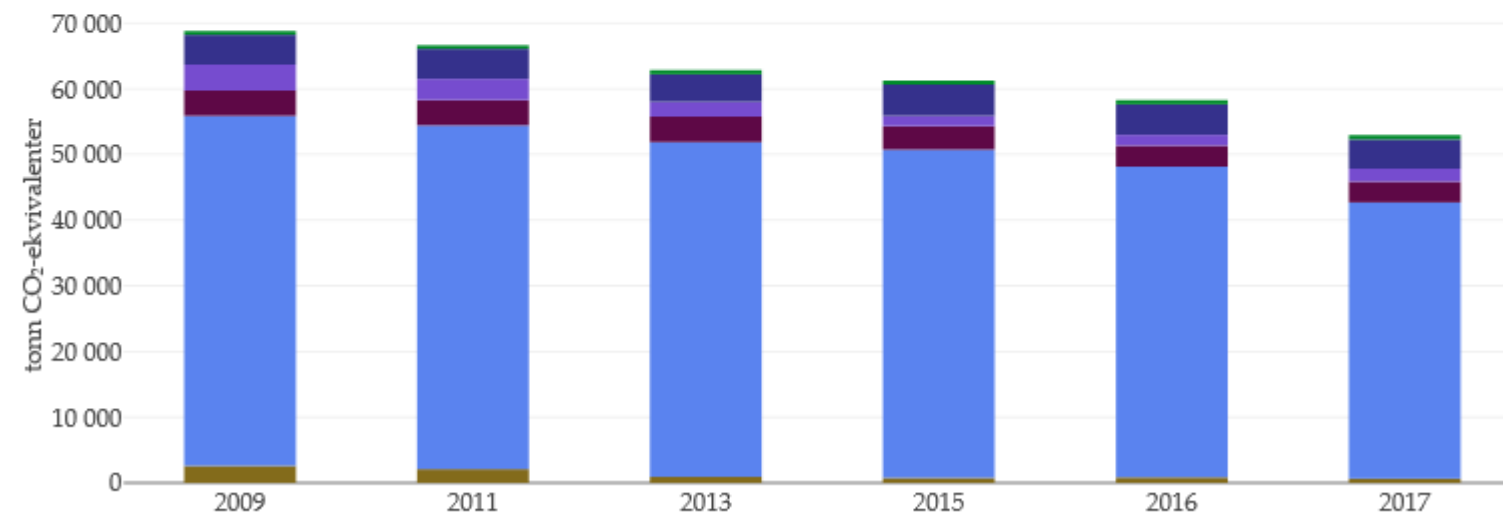
Utslipp i 2017 (tonn CO<sub>2</sub>-  
ekvivalenter)

Oversikt

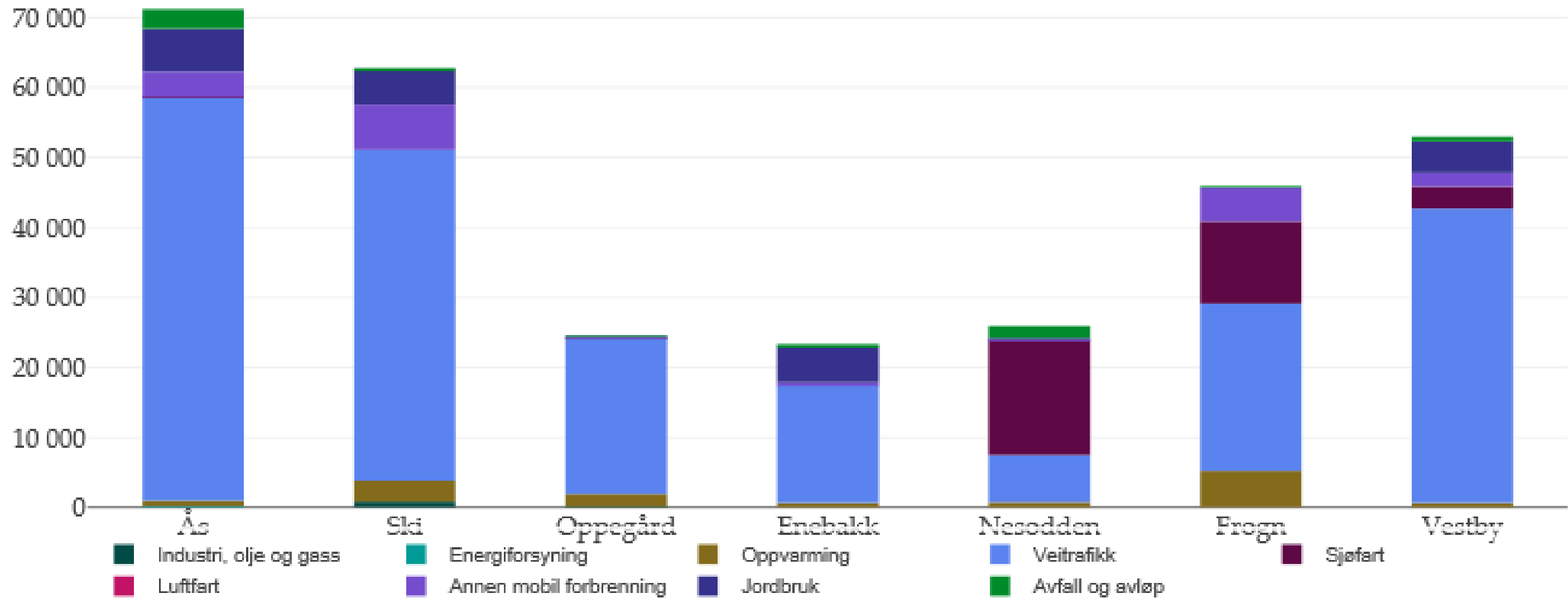
### Sektorfordelte utslipp per år

Vestby

[Graf](#) [Tabell](#)



# Ås, Ski, Oppegård, Enebakk, Nesodden, Frogn og Vestby



Byrådets forslag til  
og eksem



**Byrådsak 1104/17**

**OSLO KOMMUNES ANSKAFFELSESSTRATEGI**

**Sammendrag**

Denne saken behandler ny strategi for Oslo kommunes anskaffelser av varer, tjenester, bygg og anlegg.

Oslo kommune er Norges nest største innkjøper, og har en betydelig innkjøpsmakt. Kommunens anskaffelsesstrategi skal sørge for en felles, innovasjonstekning og sikrer i kommunens virksomheter, slik at anskaffelser blir et effektivt virkemiddel i arbeidet med å gi innbyggere og næringsliv gode løsninger og tjenester i tråd med dugens og fremtidens behov. Anskaffelsesstrategien skal også legge grunnlag for at kommunens anskaffelser bidrar til å gjøre Oslo til en grønnere, sunnere og mer skapende by med plass til alle.

Strategiens hovedmål er at Oslo kommune skal gjennomføre formidlingspolige og kostnadseffektive anskaffelsesprosesser – som gir gode og samfunnsøkonomiske løsninger både på kort og lang sikt. Følgende delmål setter opp under hovedmålet og følges av strategiske foringer som skal sikre en felles kurs og retning i virksomhetenes anskaffelsesarbeid. Følgende områder i stor grad kompetanseheving, strategisk planlegging, risikostyring og kulturbygging.

Anskaffelsesstrategien skal følges av en detaljert implementeringsplan, som skal sikre brukning og aktiv gjennomføring av anskaffelsesstrategien i byrådsavdelingene og kommunens øvrige virksomheter.

**Sakstremstilling**

**1. Innledning**

Oslo kommune anskaffer varer, tjenester, bygg og anlegg for nest 28 milliarder kroner årlig. Kommunen skal bruke sin innkjøpsmakt til å sikre gode og effektive løsninger for byens innbyggere og næringsliv – som skaper tilfelle til Oslo kommune som tjenesteyter, byutvikler og samfunnsaktør.

Kommunens virksomheter forer de anskaffelsene de har behov for innenfor sitt felt/budsjett. Utdanning- og kompetansesenter (UKK) innleier sentrale rammeavtaler (rammeavtaler) som kommunens virksomheter kan bestille fra på områder der virksomhetene har gjennomsnitt og samfunnsøkonomiske behov. Anskaffelsesstrategien skal sørge for en felles retning og forsterke de beste virksomhetenes anskaffelser skal brukes til å realisere byrådens visjon og målsettinger.

Ny anskaffelsesstrategi er en strategi for Oslo kommunes anskaffelser for perioden 2013-2016. Ny strategi tar utgangspunkt i noen av de samme utfordringene som tidligere strategi – som behovet for innovasjonsvennlige anskaffelsesprosesser og ivaretagelse av samfunnsøkonomi – som krever strategiske løsninger nye tiltak til byrådens visjon om en grønnere, sunnere og mer skapende by. Tidligere strategi omfattet både strategiske foringer og tiltak for å nå ulike mål.



# Utslippsfrie byggeplasser er neste steg



## Utslippsfri byggeplass med el-gravemaskiner

Olav Vs gate og Klengenberggata blir i år et utslippsfritt anleggprosjekt med god hjelp av elektriske gravemaskiner og hullbore. Det vekker interesse i Japan.

Her finner du informasjon om utslippsfrie byggeplasser. 1. januar 2019

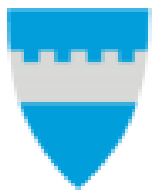
## UTSLIPPSFRI BYGGEPLASS Denne gata blir utstillingsvindu for utslippsfri byggeplass

Oslo-politikere håper pilotprosjektet i Olav Vs gate vil gjøre grønn anleggsdrift norsk eksportvare.

HEIDI SÆVOLD BYGG 21. NOV 2018 - 16:08

Facebook Twitter LinkedIn

Olav Vs gate, som går mellom Nasjonaltheatret og Aker Brygge i Oslo, skal bli et utstillingsvindu for utslippsfri byggeplass i 2019 når Oslo er [europas miljøhovedstad](#).



## **Tillegg for Samfunnsplanlegging, Eiendom og Teknisk drift og forvaltning**

Sette krav til livssyklusvurderinger (inkl. riveregnskap), vurdering av massivtre eller annen trebruk, og sol som energikilde (strøm og oppvarming) ved prosjektering og gjennomføring av kommunale bygge/ ombyggingsprosjekt.

Sette krav til fossilfri byggeplass i alle større kommunale prosjekt

BREEAM-NOR sertifisering av alle nye kommunale bygg – CEEQUAL for øvrig infrastruktur (faktabasert bærekraftsanalyse - <http://www.ceequal.com/>)

Alle nye bygg tilfredsstillende ZEB-complete eller tilsvarende innen 2030

Innarbeide klimahensyn i all planlegging; Legge til rette for sykkel og gange i arealplanarbeid. Sette krav til livssyklusvurderinger, vurdering av trebruk og soloppvarming.

Sikre at hensyn til klima og energi blir vurdert og hensyntatt overvannsnorm, parkeringsstrategi og veiplan (inkl. sykkelstrategi og parkeringsstrategi, samt sikring av gang-sykkelveier og snarveier i et sammenhengende transportnettverk for myke trafikanter og utredning av selvgående kjøretøy/ gåbuss/ rullefortau).

Videreføre arbeid for flytting av kollektivreiser fra buss/ tog over til båt.

Prioritering av arbeid med sentrale områdeplaner som prioriterer myke trafikanter og legger opp til tett bystruktur med menneskevennlige bomiljø

*22. oktober 2018*



# Anskaffelsesprosessen



**Kvalifikasjonskrav**



**Kravspesifikasjon**



**Tildelingskriterier**



**Kontraktsvilkår**









# Ruter#

16. mai 2019

Til potensielle tilbydere og andre interessenter

## Invitasjon

### Invitasjon til første dialogkonferanse om transporttjenester Oslo 2021/2022

Ruter planlegger å gjennomføre en konkurranse om transporttjenester Oslo 2021/2022. Konkurransen vil bestå av dagens kontrakter busstjenester Oslo Indre by 2017, Oslo vest 2011 og Oslo syd 2010.

Ruter ønsker innspill og tilbakemeldinger fra potensielle tilbydere og andre interessenter i forkant av utlysning av konkurransen. I den anledning inviterer Ruter til første dialogkonferanse i forkant av anskaffelsen transporttjenester Oslo 2021/2022.

**Sted:** Oslo kongressenter

**Dato:** 20. juni 2019

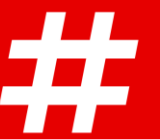
**Tid:** 10.00 – 15.30

Det vil bli servert enkel lunsj. Konferansen vil foregå på norsk.



# Prosedyreregler for konkurranse

## Busstjenester Ruters vestregion 2020




	A. Tildelingskriterier	B1. Vekt Ro1	B2. Vekt Ro2	B3. Vekt Ro3
Pris	Pris (se punkt 8.2)	40 %	40 %	40 %
	Miljømessige egenskaper (se punkt 8.3)	10 %	20 %	15 %
Kvalitet	Kvalitet på gjennomføring av oppdraget (se punkt 8.4)	10 %	10 %	10 %
	Kvalitet og funksjonalitet på bussmateriell (se punkt 8.5)	10 %	10 %	10 %
	Kvalitet på vognløp (se punkt 8.6)	15 %	15 %	15 %
	Kvalitet på drift av -og fasiliteter på- anlegg (se punkt 8.7)	5 %	5 %	10 %
	Kvalitet på hydrogenbussopsjon (se punkt 8.8)	10 %		

Tilbyderen i eksempelet over vil da få poengene sine beregnet som under.

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Total
Fra	01.07.2020	01.01.2021	01.01.2025	01.01.2028	
Til	01.01.2021	01.01.2025	01.01.2028	30.06.2031	
Andel av kontraktperioden	4,58 %	36,38 %	27,27 %	31,77 %	100,0 %
Poeng fra evaluering av "drivstoff og motorteknologi"	138 p	243 p	568 p	750 p	
Vektet poengsum	6,32 p	88,4 p	154,89 p	238,28 p	487,89 p

# Hvordan kan vi i Difi hjelpe deg?

**Difi** | **Anskaffelser.no**  
Difis fagsider om offentlige anskaffelser

Spørsmål | Verktøy | Statens innkjøpscenter | Om o

---

**Hva skal du kjøpe?**

Anskaffelsesprosessen

Avtaler og regelverk

Innkjøpsledelse

Samfunnsansvar

Innovasjon

---

Hjem > Hva skal du kjøpe? →

## Hva skal du kjøpe?

Råd for å følge regelverket for å ivareta samfunnsansvar og annen informasjon som er spesielt relevant for anskaffelser av et utvalg varer og tjenester.

Bygg, anlegg og eiendom (BAE) >	Konsulenttjenester >
IT >	Helse- og sosialtjenester >
Fagsystemer for elektronisk handel (e-handel) >	Transport >
Hotell- og konferansetjenester >	Kontorrekvisita >
Mat og måltidstjenester >	Møblar >
Renholdstjenester >	Tekstil >
Vikartjenester >	



# 1) Kriterieveiviseren

## Et verktøy for bærekraftige anskaffelser

### Still krav til miljø i anskaffelsene

Velkommen til Kriterieveiviseren. Her finner du formuleringer til krav og ansvar, og dokumentasjon av kravene, som kan stilles i en anskaffelsesprosess. Krav- og kriteriesettene er utarbeidet sammen med ekspertgrupper på ulike områder. Ved å klikke deg gjennom fem trinn kan du enkelt tilpasse dine spesifikasjoner til å bruke i anskaffelsen.

### Hva trenger du av informasjon?

- Dokumentasjon av kravet
- Hovedformål
- Informasjon om kravet
- Relaterte lenker

Som en viktig del av arbeidet med å lage et brukervennlig verktøy, bruker vi Google Analytics. For å sikre et godt brukermønster til dem som bruker Kriterieveiviseren. For å sikre informasjonen, bruker vi Google Analytics. Difi anonymiserer brukerens IP-adresse før informasjonen lagres og bearbejdes av Google. Det er ikke den anonymiserte IP-adressen brukes til å identifisere den enkelte brukeren.

Se kriteriesettet i nettleseren

Last ned kriteriesettet

- Avfallsinnsamling
- Nybygg
- Mat og drikke
- Transport
- Leie av eiendom

- PCer, skjermer og nettbrett (okt 2019)
- Anlegg (2020)
- Møbler (2020)
- Tekstiler (2020)

### Kravformulering

#### Kravreferanse: Difi-KV-6606.6607-1

Leverandøren skal gjennom hele kontraktperioden arbeide for at matsvinnet holdes på et lavest mulig nivå, ha planer for kartlegging og tiltak og oppdatere disse ettersom man høster erfaringer. Leverandøren skal også samarbeide bakover i verdikjeden, samt bidra til at sluttbruker kaster minst mulig mat.

Leverandøren skal rapportere sine måledata for matsvinn og matavfall, og på innkjøpt mengde mat minimum en gang per år til oppdragsgiver, og ved forespørsel. Matsvinn skal være et punkt på agendaen i status møter minst en gang per år.

Matsvinn er definert som alle nyttbare deler av mat produsert for mennesker, men som enten kastes eller tas ut av matkjeden til andre formål enn menneskeføde, fra tidspunktet når dyr og planter er slaktet eller høstet.

### Dokumentasjon av kravet

#### Kravreferanse: Difi-KV-6606.6607-1

Leverandøren skal til enhver tid ha en oppdatert skriftlig rutine som beskriver hvordan leverandøren gjennomfører kartlegging og analyse av matavfall og matsvinn, som fremvises på forespørsel. Leverandøren skal også ha en oppdatert skriftlig plan over sine tiltak for å forebygge og redusere sitt matsvinn, samt muligheter for samarbeid i verdikjeden.

Leverandøren skal også legge signert tilslutningserklæring til bransjeavtale om reduksjon av matsvinn ved kontrakten. Det forutsettes at leverandøren bruker underleverandører som også har signert slik tilslutningserklæring ned til produsent/importør.



# 2) Drivstoffmatrise



**Difi** Direktoratet for forvaltning og IKT

**Miljødirektoratet** Miljødirektoratet

**Transportøkonomisk institutt** Transportøkonomisk institutt

Drivstoffmatrisen for tunge kjøretøy er et utarbeidet av Difi og Miljødirektoratet med innspill fra Transportøkonomisk institutt. Den premierer ulike kombinasjoner av motorteknologi og drivstoff med utgangspunkt i klima- og miljøkostnad og anskaffelsesfaglige vurderinger.

Matrisen er veiledende. Oppdragsgiver kan endre innhold og / eller poeng, basert på lokale forutsetninger og virksomhetens mål og strategier knyttet til klima og miljø. Drivstoffsettene kan tenkes å ha andre drivstoff tilgjengelig for anskaffelse av en leverandør enn dem som står nevnt i matrisen, for eksempel B30 (diesel tilsett 30 prosent biodiesel). Dersom oppdragsgiver ønsker å legge til slike drivstoff, må dette legges til på egenhånd, og premieres ut fra klima- og miljøprestasjon. Dersom det refereres til Difis evalueringmatrise, og det samtidig gjøres endringer i poenggivning og lignende, skal det framgå tydelig overfor leverandørene hvilke endringer som er gjort.

Gjennom markedsundersøkelser vil oppdragsgiver få innsikt i hva markedet er i stand til å levere. Gjennom leverandørdialog eller ved å legge ut konkurransen som veiledende kunngjøring kan oppdragsgiver få nyttige innspill.

Oppdragsgiver må huske å gi informasjon om rapporteringsintervall for drivstoffkategorien "naturgass-biogass".

**KJØRETØY TIL AVFALLSEKTOREN**  
Levetiden på en renovasjonsbil sammenfaller i stor grad med perioden på en vanlig kontrakt om innsamling av husholdningsavfall (5+1+1 år), og det er vanlig å kjøpe nye kjøretøy til kontraktstart.


For innsamling av tjenesteytende næringsavfall er det annerledes. Her har leverandøren som regel en pool av kjøretøy som benyttes på en kontrakt, og kjøretøyene kan være av eldre dato. For å motivere leverandørene til å anskaffe nye kjøretøy kan det være hensiktsmessig å premiere kjøp av diesel- og gassmotorer som tilfredsstiller krav til Euro VI ved kontrakter på tjenesteytende næringsavfall. Oppdragsgiver kan for eks. velge å gi disse alternativene 1,5 poeng.

For innspill til matrisen, kontakt seniorrådgiver i Difi, Sarah F. Sinnathamby: [sfs@dif.no](mailto:sfs@dif.no) / 41231471.

DRIVSTOFFMATRISE FOR TUNGE KJØRETØY betaversjon nov. 2018			
Motorteknologi	Drivstoff	Forklaring	Poeng 0-10*
<b>Konvensjonelle drivstoff</b>			
Dieselmotor Euro VI	Konvensjonell diesel	Tunge kjøretøy som er førstegangsregistrert i Norge etter 31. desember 2013 må tilfredsstille Euro VI-standarden. All diesel som selges i Norge følger den europeiske standarden EN590 og inneholder normalt 93% fossil diesel og 7% biodiesel. Denne kombinasjonen av motorteknologi og drivstoff regnes ikke som et ambisiøst klima- og miljøtiltak, og gis derfor ikke poeng.	
Gassmotor Euro VI	Naturgass	Tunge kjøretøy som er førstegangsregistrert i Norge etter 31. desember 2013 må tilfredsstille Euro VI-standarden. Denne kombinasjonen av motorteknologi og drivstoff regnes ikke som et ambisiøst klima- og miljøtiltak, og gis derfor ikke poeng.	
Gassmotor Euro VI	Naturgass - biogass	I denne kategorien kan leverandøren tilby gass som har innblandet maks. 60 % naturgass og min. 40 % biogass fra avfall eller biprodukter (med rapportering hver 12. måned). Det kan være krevende for en leverandør å kontraktfeste at man skal kunne levere 100 % ren biogass i en hel kontraktperiode, og denne kategorien kan brukes som et alternativ.	3,5
<b>Konvensjonelle biodrivstoff</b>			
Konvensjonelle biodrivstoff (1. generasjon) fremstilles av råstoff som også kan brukes til å produsere mat eller dyrefôr (landbruksvekster).			
Dieselmotor Euro VI tilpasset ED 95	ED 95 Bioetanol (Konvensjonelt)	ED95 brukes i etanolmotorer for tyngre kjøretøy. Det består av 95% etanol og et tilsetningsstoff som gjør at drivstoffet kan brukes i motorer med kompresjonstenning (dieselmotorer).	5
Dieselmotor Euro VI	B100 (Konvensjonelt)	Biodiesel B100 kan anvendes ned mot 0 °C. Drivstoffet er mao. best egnet til bruk i sommerhalvåret. Dersom oppdragsgiver ønsker å premiere tilbud på dette drivstoffet, bør det vektas opp mot perioden av året det kan anvendes.	5
Dieselmotor Euro VI	HVO 100 (Konvensjonelt)	Hydrogenert vegetabilisk olje framstilt av planteoljer.	5
<b>Avanserte biodrivstoff</b>			
Avanserte biodrivstoff (2. generasjon) framstilles av rester og avfall, fra næringsmiddelindustri, landbruk eller skogbruk. Slike avanserte biodrivstoff har lavere risiko for indirekte arealbruksendringer (ILUC).			
Dieselmotor Euro VI tilpasset ED 95	ED 95 Bioetanol (Avansert)	ED95 brukes i etanolmotorer for tyngre kjøretøy. Det består av 95% etanol og et tilsetningsstoff som gjør at drivstoffet kan brukes i motorer med kompresjonstenning (dieselmotorer).	7
Dieselmotor Euro VI	B100 (Avansert)	Biodiesel B100 kan anvendes ned mot 0 °C. Drivstoffet er mao. best egnet til bruk i sommerhalvåret. Dersom oppdragsgiver ønsker å premiere tilbud på dette drivstoffet, bør det vektas opp mot perioden av året det kan anvendes.	7
Dieselmotor Euro VI	HVO 100 (Avansert)	Hydrogenert vegetabilisk olje framstilt av for eksempel tallolje fra treforedling eller fritryolje fra matproduksjon.	7
Gassmotor Euro VI	Biogass (Avansert)	100 % biogass fra avfall eller biprodukter.	7,5
<b>Nullutslippsteknologi</b>			
Batterielektrisk	Hydrogen	Hydrogen	10
	Elektrisitet	Elektrisk energi lagret i bilbatteri brukes som energi i kjøretøy.	10

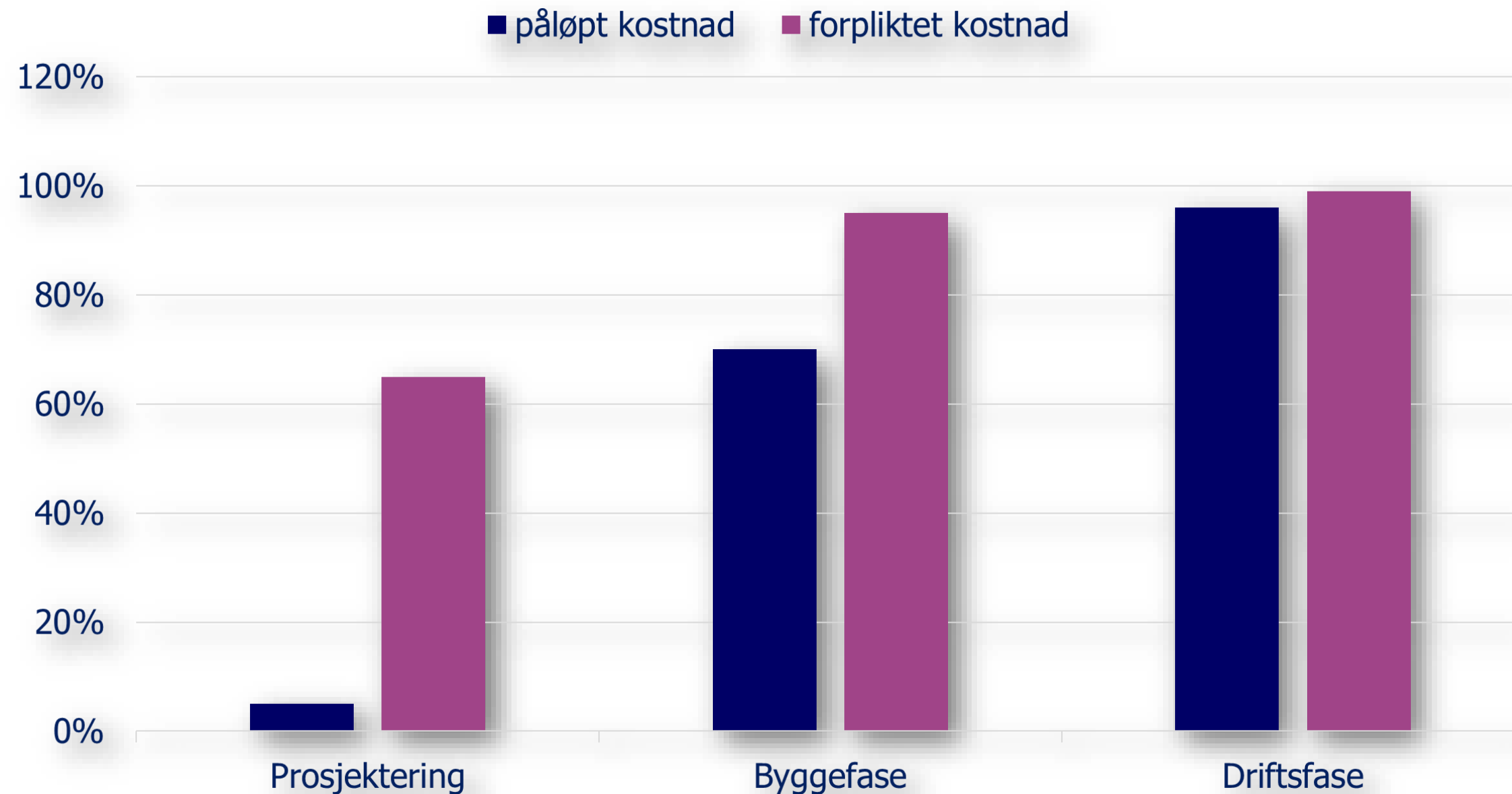
<https://www.anskaffelser.no/verktoy/veiledere/drivstoffmatrise-tunge-kjoretoy>

# 3) LCC-verktøy bygg

**Forenklet LCC-vurdering av ulike element alternativer** 

Dette verktøyet er utviklet fra Multiconsult

**Formål**  
Formålet med dette verktøyet er å legge til rette for en enkel LCC-vurdering av ulike alternative bygningskomponenter. Verktøyet er ikke ment å erstatte en fullstendig LCC-analyse av hele bygget, men tilbyr veiledning og struktur for å gjennomføre en overordnet vurdering av forskjeller i kostnader for bygningskomponenter over et livsløp.



# Veiledere og verktøy

- [Difis kriterieveiviser](#)
- [Verktøy for vurdering av livssyklus kostnader bygg](#)
- [Miljøkrav og miljødokumentasjon – veileder](#)
- [Risikostyringsverktøy for etiske krav](#)
- [Drivstoffmatrise](#)
- [Effektkalkulator for personbiler](#)
- [Veileder om sirkulære anskaffelser](#)
- [Veileder om plast](#)

**Et verktøy for bærekraftige anskaffelser**



**Still krav til miljø i anskaffelsene**

Velkommen til Kriterieveiviseren. Her finner du formuleringer til krav og kriterier for miljø og sosialt ansvar, og dokumentasjon av kravene, som kan stilles i en anskaffelsesprosess.

Krav- og kriteriesettene er utarbeidet sammen med ekspertgrupper på ulike produktområder. Ved å klikke deg gjennom fem trinn kan du enkelt tilpasse dine spesifikasjoner og laste ned kravene du ønsker å bruke i anskaffelsen.



**Ny veileder om miljøkrav og miljødokumentasjon**

Veilederen viser konkrete eksempler på hvordan du kan bruke miljømerker som krav og kriterier i anskaffelser.

**Effektkalkulator for personbiler**  **Anskaffelser.no**  
Difis fagsider om offentlige anskaffelser

1. Fyll inn generelle data	2. Fyll inn data om referansekjøret
Hvor mange biler skal du kjøpe? <input type="text" value="1"/>	Type drivstoff Diesel <input type="text" value="126"/>
Hvor mange år skal du bruke bilene? <input type="text" value="1"/>	Utslipp for referansekjøretøyet (g CO <sub>2</sub> /km) <input type="text" value="126"/>
Hvor langt skal bilene kjøre? (km/år/kjøretøyet) <input type="text" value="12500"/>	Dagens parkeringskostnader (kr/år/kjøretøyet) <input type="text" value="0"/>
	Dagens årsavgift (kr/år/kjøretøyet) <input type="text" value="2995"/>

# Kobling til andre verktøy ...

## MILJØ- OG ENERGIMERKING

MODELL

DRIVSTOFFTYPE

DRIVSTOFFFORBRUK l/100 km

CO<sub>2</sub>-UTSLIPP g/km

AVGIFT FOR CO<sub>2</sub> kr

NO<sub>x</sub>-UTSLIPP mg/km

AVGIFT FOR NO<sub>x</sub> kr

ENERGIFORBRUK kWh/100 km

### CO<sub>2</sub>-utslipp

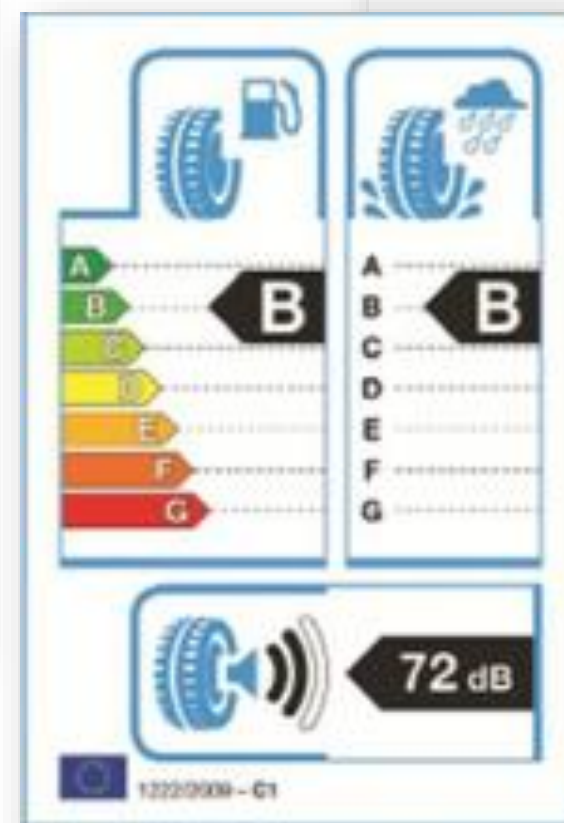
- A 0
- B <50
- C 50-85
- D 86-100
- E 101-130
- F 131-180
- G >181

### NO<sub>x</sub>-skala

- 1 Nullutslipp
- 2 Hybrid
- 3 Euro & Bensin
- 4 Euro & Diesel

En oversikt over drivstoffkonsum og CO<sub>2</sub>-utslipp med data om samtlige nye personbiler finnes tilgjengelig på [www.vegvesen.no/Nybilvelgeren](http://www.vegvesen.no/Nybilvelgeren). Tilgang til oversikten er gratis på alle utvalgte steder.

Et kjøretøys drivstofforbruk og CO<sub>2</sub>-utslipp bestemmes ikke bare av dets energieffektivitet, men også av kjørestil og andre ikke-tekniske faktorer. CO<sub>2</sub> er den viktigste drivhusegassen som er ansvarlig for den globale oppvarmingen. Oppgitte NO<sub>x</sub>-utslipp representerer ikke reelle utslipp da disse vil påvirkes av ulike faktorer, eksempelvis kjørestil og temperatur. Dette gjelder spesielt for dieselkjøretøy. NO<sub>x</sub> påvirker lokal luftkvalitet og har en negativ effekt på helsen.



Søk på vegvesen.no Language

Statens vegvesen TRAFIKK **KJØRETØY** FØRERKORT VEGPROSJEKTER FAG JOBB OM OSS DIN SIDE

Hovedside / Kjøretøy / Kjøp og salg / Nybilvelger

## Nybilvelger

På disse sidene finnes informasjon om alle nye personbil- og varebilmodeller som markedsføres i Norge. Informasjonen om bilmodellene er levert av Opplysningsrådet for Veitrafikken AS. Informasjonen oppdateres daglig. Det tas forbehold om feil i opplysningene. For ytterligere sikkerhetsinformasjon om biler, se [www.vegvesen.no/sikkerbil](http://www.vegvesen.no/sikkerbil) og Euro NCAP sine internettsider: [www.euroncap.com](http://www.euroncap.com). På [www.luftkvalitet.info](http://www.luftkvalitet.info) finnes oppdatert informasjon om luftkvaliteten i Norge.

**GENERELLE SØK** **SØK ETTER BILMERKE**

1. Velg kjøretøygruppen du vil søke etter

Personbil

2. Velg søkemetode

Enkelt søk personbil

Avansert søk personbil

Bilmerkesøk personbil

## Biloversikt

1 Kjøretøy 2 Miljø og drivstoff 3 Sikkerhet **Resultat (165)**

Dine utvalg: CO<sub>2</sub>-utslipp: 0 gram pr. km - 80 gram pr. km Start nytt søk Sammenlign kjøretøy (0)

Utvalgskriteriene gir 165 treff. Hjelp

Search:

	Bil	Kjøretøyfasong	CO <sub>2</sub> -utslipp ▼	Avgasskrav	Pris	Drivstoff	Forbruk	NO <sub>x</sub> -utslipp	Dører	Girtype	Motoreffekt
<input type="checkbox"/>	<a href="#">BMW i3 94Ah</a>	Kombikupé	0 gram/km	Euro 6	282 900 kr	Elektrisitet	0 liter/mil	Ingen data	5	Automat	170 hk
<input type="checkbox"/>	<a href="#">BMW i3 94Ah Charged Edition</a>	Kombikupé	0 gram/km	Euro 6	302 500 kr	Elektrisitet	0 liter/mil	Ingen data	5	Automat	170 hk
<input type="checkbox"/>	<a href="#">BMW i3 S 94Ah</a>	Kombikupé	0 gram/km	Euro 6	318 800 kr	Elektrisitet	0 liter/mil	Ingen data	5	Automat	184 hk
<input type="checkbox"/>	<a href="#">BMW i3 S 94Ah Charged Edition</a>	Kombikupé	0 gram/km	Euro 6	338 400 kr	Elektrisitet	0 liter/mil	Ingen data	5	Automat	184 hk
<input type="checkbox"/>	<a href="#">BMW i3 94Ah Fully Charged Edition</a>	Kombikupé	0 gram/km	Euro 6	362 500 kr	Elektrisitet	0 liter/mil	Ingen data	5	Automat	170 hk
<input type="checkbox"/>	<a href="#">BMW i3 S 94Ah Fully Charged Edition</a>	Kombikupé	0 gram/km	Euro 6	398 400 kr	Elektrisitet	0 liter/mil	Ingen data	5	Automat	184 hk





## Et verktøy for bærekraftige anskaffelser



### Still krav til miljø i anskaffelsene

Velkommen til Kriterieveviseren. Her finner du krav- og kriteriesettene, og dokumentasjon av kravene, som du kan bruke i anskaffelsen. Krav- og kriteriesettene er utarbeidet sammen med leverandører. Ved å klikke deg gjennom fem trinn kan du enkelt velge og bruke i anskaffelsen.

Ve

Avfallsinnsamling

Bygg, anlegg og eiendom

1 Velg produktområde  
Transport

2 Velg produktgruppe

3 Velg kategori

4 Velg krav og kriterier

5 Oversikt

[Gi tilbakemelding](#)

## Velg produktgruppe

Her velger du en produktgruppe. For å velge undergrupper, trykker du på knappen "Neste steg"

[Vil du teste bærekraftskriteriene? Difi søker piloter](#)

Velg gruppe fra Transport

Lette kjøretøy ⓘ

← **Forrige steg**  
Velg produktområde

**Neste steg** →  
Velg kategori

## Velg produktgruppe

Her velger du en produktgruppe. For å velge undergrupper, trykker du på knappen "Neste steg"

[Vil du teste bærekraftskriteriene? Difi søker piloter](#)

Velg gruppe fra Transport

Lette kjøretøy ⓘ

Velg en eller flere undergrupper

Personbil

← **Forrige steg**  
Velg produktområde

1 Velg produktområde  
Transport

2 Velg produktgruppe  
Lette kjøretøy, Personbil

3 Velg kategori

4 Velg krav og kriterier

5 Oversikt

[Gi tilbakemelding](#)

## Velg kategori

Velg hvilke kategorier du ønsker å ta med krav og kriterier fra.

### Miljø

[\(Marker/fjern alt\)](#)

Energiforbruk [1] ⓘ

Karbondioksid (CO<sub>2</sub>) [2] ⓘ

Livssyklus kostnader (LCC) [1] ⓘ

Nitrogenoksider (NOx) [2] ⓘ

Støy [2] ⓘ

← **Forrige steg**  
Velg produktgruppe

**Neste steg** →  
Velg krav og kriterier

1 Velg produktområde  
Transport

2 Velg produktgruppe  
Lette kjøretøy, Personbil

3 Velg kategori  
Energiforbruk, Karbondioksid (CO<sub>2</sub>), Livssyklus kostnader (LCC), Nitrogenoksider (NOx), Støy

4 Velg krav og kriterier

5 Oversikt

[Gi tilbakemelding](#)



(CO<sub>2</sub>), Livssyklus kostnader (LCC), Nitrogenoksider (NOx), Støy

#### 4 Velg krav og kriterier

Utslipp av karbondioksid (CO<sub>2</sub>), Motorstøy fra kjøretøy, Utslipp av nitrogenoksider (NOx), Utslipp av nitrogenoksider (NOx), Motorstøy fra kjøretøy, Utslipp av karbondioksid (CO<sub>2</sub>)

#### 5 Oversikt

[Gi tilbakemelding](#)

av hvor ambisiøse mål virksomheten har satt til klima, miljø og sosialt ansvar, den strategiske viktigheten av anskaffelsen og følgelig hvor mye tid og ressurser oppdragsgiver prioriterer å bruke på anskaffelsen. Meningen er at alle innkjøpere skal kunne ta i bruk basisnivå, som ligger litt over lovkrav.

### Prosjektets ambisjonsnivå

Buen viser beregnet ambisjonsnivå for valgene du gjør i denne konkrete anskaffelsen. Du vil på hvert kriteriesett se hvor langt du strekker deg for å oppnå miljø- og klimagvinst. Dette sier ikke noe om selve miljøeffekten, men det illustrerer din egen ambisjon. Hvis du vil måle effekten, kan du bruke [effektkalkulatoren på anskaffelser.no](http://effektkalkulatoren.paa.anskaffelser.no)



67%

Søk etter krav/kriterier

Filtrer kategori

Filtrer type

Sorter

Velg

Viser 8

Utslipp av karbondioksid (CO<sub>2</sub>) (Personbil)

Tildelingskriterier

Motorstøy fra kjøretøy (Personbil)

Teknisk spesifisering (Kravspesifisering)

Energiforbruk (Personbil)

Tildelingskriterier

Utslipp av nitrogenoksider (NOx) (Personbil)

Teknisk spesifisering (Kravspesifisering)

Utslipp av nitrogenoksider (NOx) (Personbil)

Tildelingskriterier

Motorstøy fra kjøretøy (Personbil)

Tildelingskriterier

Utslipp av karbondioksid (CO<sub>2</sub>) (Personbil)

Teknisk spesifisering (Kravspesifisering)

Livssyklus kostnader (LCC) (Personbil)

Tildelingskriterier

Velg kriterier innenfor kategorien under justeres for å oppnå en begrenset begrensning på kriterier

II

Basis

Du har valgt alle Basis

Fjern alle valgte kriterier

← Forrige steg

Velg kategori

Neste steg →

Oversikt

#### 5 Oversikt

[Gi tilbakemelding](#)

(NOx), Motorstøy fra kjøretøy, Utslipp av karbondioksid (CO<sub>2</sub>), Livssyklus kostnader (LCC)

Utslipp av karbondioksid (CO<sub>2</sub>) (Personbil)

Basis | Tildelingskriterier | Karbondioksid (CO<sub>2</sub>)

Motorstøy fra kjøretøy (Personbil)

Basis | Teknisk spesifisering (Kravspesifisering) | Støy

Utslipp av nitrogenoksider (NOx) (Personbil)

Basis | Teknisk spesifisering (Kravspesifisering) | Nitrogenoksider (NOx)

Utslipp av nitrogenoksider (NOx) (Personbil)

Basis | Tildelingskriterier | Nitrogenoksider (NOx)

Motorstøy fra kjøretøy (Personbil)

Basis | Tildelingskriterier | Støy

Utslipp av karbondioksid (CO<sub>2</sub>) (Personbil)

Basis | Teknisk spesifisering (Kravspesifisering) | Karbondioksid (CO<sub>2</sub>)

Livssyklus kostnader (LCC) (Personbil)

Avansert | Tildelingskriterier | Livssyklus kostnader (LCC)

#### Hva trenger du av informasjon?

Dokumentasjon av krav/kriterium  Hovedformål

Informasjon om krav/kriterium  Relaterte lenker

Som en viktig del av arbeidet med å lage et brukervennlig verktøy, ser vi på brukermønsteret til dem som bruker Kriterieveviseren. For å analysere informasjonen, bruker vi Google Analytics. Difi anonymiserer brukerens IP-adresse før informasjonen lagres og bearbeides av Google. Dermed kan ikke den anonymiserte IP-adressen brukes til å identifisere den enkelte brukeren.

[Se kriteriesettet i nettleseren](#)

[Last ned kriteriesettet ditt](#)

← Forrige steg

Velg krav og kriterier

# Kriterieveviseren

Tilbake til veviseren

Last ned kriteriesettet ditt

## Innholdsfortegnelse

- [DIFIs kriterieveiviser](#)
- [Utslipp av karbondioksid \(CO<sub>2</sub>\)](#)
  - [Hovedformål](#)
  - [Formulering av tildelingskriteriet](#)
  - [Dokumentasjon av tildelingskriteriet](#)
  - [Informasjon om tildelingskriteriet](#)
  - [Relaterte lenker](#)
- [Motorstøy fra kjøretøy](#)
  - [Hovedformål](#)
  - [Kravformulering](#)
  - [Dokumentasjon av kravet](#)
  - [Informasjon om kravet](#)
  - [Relaterte lenker](#)
- [Utslipp av nitrogenoksider \(NO<sub>x</sub>\)](#)
  - [Hovedformål](#)
  - [Kravformulering](#)
  - [Dokumentasjon av kravet](#)
  - [Informasjon om kravet](#)

## Utslipp av karbondioksid (CO<sub>2</sub>)

Basis | Tildelingskriterier | Karbondioksid (CO<sub>2</sub>)

### Hovedformål

Hovedformålet med miljøkriteriet er å redusere drivstofforbruket og dermed redusere mengden CO<sub>2</sub> som stammer fra eksosutslipp

### Formulering av tildelingskriteriet

#### Kriteriumreferanse: Difi-KV-4.3-1

Tilbudte personbiler som slipper ut mindre enn 80 g CO<sub>2</sub>/km ved blandet kjøring gis poeng etter en skala fra 0 - 10 der 10 poeng er best.

### Dokumentasjon av tildelingskriteriet

#### Kriteriumreferanse: Difi-KV-4.3-1

CO<sub>2</sub>-utslipp vil bli vurdert basert på informasjonen som ligger i Statens vegvesens "Nybilvelger".

Innkjøper kan eventuelt etterspørre merkeplakaten "Miljø- og energimerking av nye personbiler" per bilmodell. Alle forhandlere er pålagt å ha en merkeplakat som beskriver personbilens miljø- og energiegenskaper.

## Informasjon om tildelingskriteriet

Utslippsverdien i gram CO<sub>2</sub> per kilometer ved blandet kjøring for lette kjøretøy beregnes etter en spesiell testmetode i EU. Kjøringssyklusen som brukes, New European Driving Cycle (NEDC), består av to deler, urban cycle (bykjøring) og extra urban cycle (landeveiskjøring). Første del gir utslippsverdien for bykjøring g/km og den andre gir verdien for landeveiskjøring i g/km. Verdien for blandet kjøring er oppnådd ved å vekte verdien for by- og landeveiskjøring.

Vekting av kriteriet må vurderes opp mot virksomhetens overordnede klima- og miljømål. Det er viktig at innkjøper setter 80 g CO<sub>2</sub>/km som et krav.

Difis effektmåler kan brukes til å vise klima- og miljøeffekten av valgt krav og kriterium sammenlignet med et gitt referansescenario.

Krav og kriterier til CO<sub>2</sub>-utslipp kan kombineres med tildelingskriterium på energiforbruk.

Bruk Vegvesenets verktøy «Nybilvelgeren» for å se en liste over hvilke bilmodeller som oppfyller kravet.

Bruk merkeplakaten «Miljø- og energimerking av nye personbiler» som gir informasjon om CO<sub>2</sub>- og NO<sub>x</sub>-utslipp, samt energiforbruk.

Husk at krav og kriterier må følges opp. Veiledning finner du på Difis hjemmesider under "[Kontraktsoppfølging](#)".

## Relaterte lenker

### Støttende dokument

- [Nybilvelger fra Statens Vegvesen](#)
- [Miljø- og energimerking av nye personbiler: alle forhandlere av nye biler er pålagt å ha en merkeplakat med denne beskrivelsen](#)
- [Oversikt over ladestasjoner for elbiler i Norge](#)
- [Oversikt over fyllestasjoner for biogass i Norge og Norden](#)
- [Oversikt over fyllestasjoner for hydrogen i Norge](#)
- [Difis effektkalkulator for personbiler](#)